

VZPON ALI STOPICANJE NA MESTU ?

Te vroče poletne dneve so Piran in drugi dve obalni mesti 'preplavili' gledališki igralci. Za marsikoga je bilo presenečenje, ko so 1. julija piranski Prvomajski trg spremenili v gledališki oder. Cervantesova veseloigra "Čudežno gledališče" je navdušila. Dan pozneje tudi slavna 'Carmen' v portoroškem Avditoriju.

Mlada, že uveljavljena režiserka, Pirančanka **Katarina Pegan**, idejni tvorec primorskega poletnega festivala, pravi, da bi lahko s festivalom postali drugi Dubrovnik. Obe mesti, Dubrovnik in Piran, imata mnogo zgodovinskih znamenitosti. Dodatno si je Dubrovnik pridobil svetovni sloves s svojim poletnim festivalom. Bi se tudi pri nas lahko postavili s takim kulturnim dogodkom vstric z dalmatinskim kulturnim središčem?

Pred leti je Katarina Pegan obdelala idejo, da bi se v Piranu, Izoli in Kopru zvrstilo nekaj deset kvalitetnih gledaliških, plesnih in likovnih predstav. Zanimiva, veliko obetajoča misel, če bo lahko postala resničnost. In če bi in bo postal poletni festival privlačnost za znamenite evropske igralce in seveda za gledalce, ljubitelje zlahkne gledališke in kulturne umetnosti iz vse Evrope.

Ob letošnjih bogatih prireditvah je nekdo rekel, da bodo izpit, če hočemo postati turistično kulturna znamenitost ali pa ostati samozadostna, nekoliko večja počitniška vas. Ko ploskamo vsem privlačnim, pomislimo tudi na to. In na naloge, ki bi se jih veljalo s pogledom za naprej širokopotezno lotiti.

Adriano Mazej

Turistov je precej več kot lani, vendar se napovedi o supersezoni ne uresničujejo.

Življenje posvečeno življenju morja

Mednarodni strokovnjak dr. Miroslav Zei slavi osemdesetletnico

Ne le pri nas, v Evropi in širše, ni veliko znanstvenikov, ki bi tako do potankosti poznali morje in življenje v njem, kot to pozna naš občan, znanstvenik velikega formata, dr. Miroslav Zei.

Julija bo minilo osemdeset let, kar mu je zibelka stekla v Nabrežini pri Trstu. Ljubezen do morja ga spremlja vse življenje, morju je posvetil več kot pol stoletja dolgo plodno znanstveno misel.

(nadaljevanje na 3. strani)

Vojna napoved

Motečemu hrupu ali boljšemu sodelovanju med občani in turizmom

"Kogar moti turistični hrup, naj se preseli v Padno," je bil kategoričen eden izmed predstavnikov turističnih podjetij na nedavnem posvetu o letošnji sezoni.

"Pirančani (misli je na krajane vseh turističnih naselij) naj se odločijo: ali se bodo spoprijaznili tudi z neprijetnostmi, ki jih prinaša turistični vrvež ali pa bo turizem usihal," je v televizijskem sporočilu modroval novinar o zadnje čase vse številnejših protestih stalnih prebivalcev proti nekaterim pojavom, ki jim grenijo življenje.

Zlasti v Piranu (na drugačen način tudi v Portorožu) so se sosedje nekaterih gostinskih lokalov pritožili nad nočnim hrupom iz bližnjih gostinskih lokalov, ki jim tudi pozno ponoči ne da spati. Nasprotje med stalnimi prebivalci in raznimi negativnimi pojavi turističnega življenja niso od včeraj. Posebno nekateri zagovarjajo hrupno glasbo v odprtih gostinskih lokalih. Hkrati očitajo, da stalni prebivalci nimajo posluha za potrebe počitniških gostov. Resnici na ljubo je treba povedati, da prenekaterega stalnega prebivalca motijo neprijetnosti, ki jih prinaša s seboj turistični razcvet. Po drugi strani pa tudi med turističnimi gostinskimi delavci niso redki, ki menijo, da morajo stalni prebivalci vzeti na svoja pleča tudi tisto, kar je drugod v turističnih krajih urejeno in tudi s predpisi določeno.

(nadaljevanje na 2. strani)

Pred očmi koristi občine

Andrej Grahor o delu in očitkih na rovaš izvršnega sveta

Piranska občinska skupščina je že nekaj časa v pat-poziciji. Vse od jeseni 1991. leta je na tapeti nekaterih skupščinskih sil izvršni svet in njegovo delo. Na 3. strani lahko preberete kako je na vprašanja o tem odgovarjal njegov predsednik Andrej Grahor

LEA
ORGANIZACIJSKE STORITVE

Marinko Babič
s.p. Lucija

Tel/Fax: 066/70-162,
Mobitel: 0609/615-943

Sejemsko prodajna prireditev VSE ZA OTROKA

Športni center Lucija 26., 27. in 28. avgust 1994
Vse za solo, šport in prosti čas.

Obutev, konfekcija, igrače, glasbila, otroška kozmetika in še mnogo drugega. Kam na počitnice. Zabavne, modne, športne prireditve bodo potekale vse sejemске dneve. Otroška delavnica in zabavišče na igrišču ob športni dvorani. Gostinska ponudba.

Informacije - prijave: Intermarket d.o.o. Portorož, tel. & fax: 066/70-185

INTERMARKET d.o.o.

splošna banka koper

DVE LETI ACTIVE

OD VSEPOVSOD

Glas gospodarstva - nov medij

GZS Gospodarska zbornica Slovenije je v začetku julija začela izdati nov zanimiv strokovni časopis - Glas gospodarstva. Izhaja mesečno v nakladi 28000 izvodov. Namenjen je članicam te inštitucije, gospodarstvu. Časopis bo nadomestil znano zbornično prilogo v Gospodarskem vestniku. Članice bodo obveščali o aktivnostih GZS na področju operativne podpore izvozu, seznanjali z rezultati analiz domačega in tujega tržnega okolja, aktualnimi vprašanji gospodarske zakonodaje in ekonomske politike. Glavni in odgovorni urednik časopisa je Jožko Čuk.

Z zakonom proti pranju denarja

V Sloveniji smo tudi z zakonom (Uradni list 36/94/, določili ukrepe za odkrivanje ravnanj, s katerimi se prikriva izvor denarja ali premoženja, pridobljenega z organizirano trgovino z mamili, z nedovoljenim prometom z orožjem ali s kakšno drugo prepovedano dejavnostjo, ki diši po pranju denarja. Pod drobnogled bodo postavljena vsa ravnanja, ki bi omogočila pranje denarja, zlasti zamenjava ali kakršenkoli prenos premoženja, ki izhaja iz prepovedane dejavnosti, prikrivanje ali zatajitev izvora ali kraja, kjer je denar naložen, namen uporabe premoženja in vseh iz tega izvirajočih pravic. Tudi nakup, posest ali uporaba premoženja, ki izhaja iz prepovedane dejavnosti. Ukrepi za odkrivanje in preprečevanje pranja denarja se izvajajo tam kjer se denar sprejema, zamenjuje, razpečuje. To pa je v bankah, hranilnicah, menjalnicah, igralnicah, posojilnicah, zastavjalnicah in še kje. Organizacija, navedena v Zakonu o preprečevanju pranja denarja, mora identificirati stranko, ki zahteva transakcijo, pri vsakem sprejemu in izročitvi gotovine, vrednostnih papirjev ali plemenitih kovin in draguljev, ki presega vrednost 2,2 milijona SIT.

Ustanovljen je tudi poseben Urad za preprečevanje pranja denarja. Da bodo računski čistili Služba družbenega knjigovodstva Slovenije je že začela opravljati finančne, računovodske in pravne preglede ter preverjati zakonitost in pravilnost poslovanja v vseh pravnih osebah, ki prirejajo igre na srečo. To ji je namreč naložil Zakon o začasnih prepovedi lastninskega preoblikovanja pravnih oseb, ki prirejajo posebne igre na srečo. V teh organizacijah so, kot je znano, prepovedane vse statusne spremembe, ki predstavljajo kakršnokoli spremembo v strukturi osnovnega kapitala, statusni obliki ali lastni nad osnovnim kapitalom, dokler se lastninsko ne preoblikujejo v skladu s posebnim zakonom. Nični so tudi vsi posli, s katerimi v pravnih osebah, ki prirejajo posebne igre na srečo, nastaja delež zasebnega kapitala ali se zmanjšuje delež družbenega kapitala. Revizijski postopki so v teku, rezultati bodo znani, znan pa je tudi že lastnik država.

Kdaj zunanja konvertibilnost tolarja?

Slovenska valuta postaja vse bolj prepoznavna tudi na tujem denarnem tržišču, vendar še nismo prišli do točke, ko bi lahko brez pomislekov in velikega tveganja razglasili njeno zunanjo konvertibilnost. Sicer pa to ne zavisi le od nas samih. Dan, ko bomo lahko sredi Zuericha za tolarje kupili dolarje kljub vsemu ni več tako daleč.

Cene (še) na vajatih

Junjska 1,6 - odstotna rast cen na drobno je resno opozorilo strategom ekonomske politike, da se bomo konec leta soočili s presežanjem lanske rasti inflacije, ki je znašala 22,7 odstotka. To se bo zagotovo zgodilo, če cene tudi v juliju ne bodo mirovale in če bodo rasle vse leto enako. Začetna napoved o letošnji 13-odstotni inflaciji je bila preveč optimistično dejanje. Podatki o letošnjih mesečnih stopnjah rasti cen na drobno: Januar: 1,5 % Februar: 1,3 % Marec: 1,1 % April: 2,1 % Maj: 1,0 % Junij: 1,6 %

Še nič o pridruženem članstvu

Ministrski svet Evropske unije ni dal na julijski dnevni red vprašanja pridruženega članstva Slovenije v Evropski uniji. Izgledi kažejo, da se bomo o asociacijskem sporazumu bolj aktivno dogovarjali že oktobra letos. Zlasti tudi zato, ker zadnje čase naša soseda Italija pošilja v svet bolj umirjene tone glede njenih "zahtev", čemur bi preprosto lahko rekli nagajanje.

7 + 1 velikih

Te dni so se sestali v Neaplju predstavniki najbolj razvitih držav na svetu. Tokrat je prvič sodelovala tudi Rusija. Rezultati pogovorov? Popuščanje, ublažitev trdih prijemov in večja sprostitev gospodarskih tokov v svetu. Vojskujoče strani v Bosni so opozorili, da morajo sprejeti mirovni načrt in predlagano ozemeljsko delitev. Tudi po tem srečanju bodo bogati ostali bogati, revni pa revni, kljub temu pa je splošna ocena, da so bili to doslej najbolj konstruktivni pogovori sedmerice (oziroma osmerice) velikih.

Vojna napoved

(nadaljevanje s 1. strani)

Letošnji predsezonski dnevi so ta nasprotja še zaostri. Nobenega dvoma ni, piranska občina je turistična občina in od tega ustvarja tudi velik del svojega dohodka. Torej je treba računati, da turističen način življenja prinaša za stalne prebivalce prednosti in stvari, ki jih je treba sprejeti kot davek na turistično razvitost.

Ne le pri nas, povsod, kjer se ukvarjajo s turizmom, je znana splošna resnica: noben turističen kraj ne more biti le nekaj mesece na leto živahno turistično naselje brez stalnega prebivalstva. Počitniški gosti prihajajo v kraje in mesta, ki jih naseljujejo stalni prebivalci. Turisti spoznavajo njihovo življenje, njihovo kulturo, kar daje vsebino njihovim počitniškim dnevom.

Zato je, milo rečeno, genocidna izjava, češ, kdor ni pripravljen pozno ponoči potrpeti ob hrupu, naj se preseli v Padno. To močno diši po tistem, naj gredo Slovenci v Filadelfijo!

Občinska skupščina je že decembra 1991. sprejela odlok o javnem redu in miru ter varstvu pred hrupom. To je okvir, ki mora veljati tako za tiste, ki živijo v turističnem kraju, nič manj pa za v tem turističnem kraju razvijajočo poslovnost. Spoštovanje odloka je lahko in mora biti osnova za pameten dialog.

Ne nasprotovanje, sodelovanje med stalnimi prebivalci in turističnim gospodarstvom je neobhodno potrebno. Doseči ga je mogoče edinole v pogovorih in spoštovanju tistega, kar je dovoljeno in tistega, kar ni. Vsako napenjanje mišic ali mirno prenašanje nedovoljeno močnega hrušča v pozne nočne ure pomeni razraščanje nasprotij, ki ne koristijo niti stalnim prebivalcem, niti tistim, ki jim je turizem poslovna dejavnost. Ne nazadnje je na dlani tudi v solidnih turističnih krajih znana resnica, treba je ločevati kulturno, programsko in glasbeno dejavnost od razgrajškega dviganja glasu.

Marjan Gaber

Odlok o javnem redu in miru in varstvu pred hrupom

7. člen

Za hrup se smatra vsak zvok, ki vpliva na psihično in fizično počutje ljudi, tako da jih ovira pri delu, zmanjšuje delovno storilnost, vzbuja nemir ter moti okolje in preprečuje ljudem običajni počitek.

11. člen

Uporaba zvočnih naprav v skladu z 8. členom tega odloka, na prireditvah v času turistične sezone, to je od 1. junija do 15. septembra, ki se jih prireja na prostem, sme praviloma trajati ob petkih in sobotah do 24. ure, ostale dni pa do 23. ure.

Izjemoma se lahko z dovoljenjem pristojnega upravnega organa dovoli uporaba zvočnih naprav tudi do poznejše ure za posamezne prireditve.

Z uporabo zvočnih naprav na prireditvah, v posebej za to določenih prostorih, se ne sme presegati dovoljeni ravni hrupa v naravnem in bivalnem okolju stanovanjskih in turističnih objektih.

STEREO

RADIO
MORJE

93,4 MHz

VSAK DAN OD
7. DO 24. URE.

OB SOBOTAH
DO JUTRA

V soboto, 9. julija je z oddajo "v živo iz San simona" Radio Morje proslavil drugo obletnico uspešnega delovanja. Prva zasebna radijska postaja na Primorskem se je v dveh letih dobro uveljavila, posebej med mladimi, v zadnjem času pa vse več pozornosti namenja tudi radijskim informacijam.

PRED OČMI KORISTI OBČINE

Nadaljevanje s 1. strani

Občinska skupščina se že nekaj časa ne more sestati. "Opozicija" zatrjuje, da je treba najprej glasovati o zaupnici izvršnemu svetu, češ da vanj ni ma zaupanja.

Po mojem prepričanju ni res, da je sklepčnost skupščine odvisna od 'opozicije'. K temu me navaja podatek o vzrokih za nesklepčnost zadnjih dveh sej. Nanje niso prišli delegati, ki so ocenili, da je dogovor strank o dnevnem redu dnevni red prepira, ne pa obravnavanje nujnih zadev. Prepričan sem, da skoraj vsi čutijo, da je nekaj zadev, o katerih mora skupščina neodložljivo sklepati. Z dnevnim redom za take zadeve bi bila skupščina gotovo dobro obiskana.

Kaj bi morala skupščina čimprej obravnavati?

Odločitev o dograditvi pokopališča, sprejem odloka glede prostorskih ureditvenih pogojev v zvezi s črnimi gradnjami, prostorsko-ureditveni plan za izgradnjo garaže pri hotelih Metropol. Tu je tudi občinski proračun in ne nazadnje odlok o gospodarskih javnih službah. Vse te dokumente je izvršni svet že pripravil za obravnavanje v občinski skupščini.

V javnosti je slišati različne očitke na račun izvršnega sveta. Kaj menite o njih?

Ob usakem večjem uspehu (in

teh ni bilo malo) smo slišali različne, v bistvu drobnjakarske pripombe. Naj spomnim: ko smo pred dvema letoma podelili arhitektu Podrecci visoko republiško priznanje, odprli na novo urejen Tartinijev trg po njegovih načrtih. (S tem je dobil Piran prostor za ljudi) - se je pojavil velik plakat z žaljivim napisom "Živel Podreccant Pirana". Očitno nekaterim ni bilo prav, da je g. Podrecca dobil visoko priznanje in se niso mogli sprijazniti z njegovo originalno zamisljivo.

Ob otvoritvi športne dvorane v Luciji se je sprožila afera o upravljanju, čeprav je dvorana vsaj občini koristna in tudi lahko v ponos.

Ob različnih uspešnih zadevah smo doživljali tudi ignoranco dela medijev. Ob aferškem vzdušju ni nič čudnega, če bi 'izbruhnila' kakšna afera tudi ob otvoritvi piranske nove šole. Dograditev nove osnovne šole je omogočila prostor za gimnazijo. O tem smo dosegli za nas koristen sporazum z ministrstvom za šolstvo in šport. Tudi ob tem so se porajale pripombe, ker ni šlo drugače, vsaj z očitkom, da za to nimamo nobenih zaslug. Bistvo vseh pripomb bi lahko strnili: "Je že res, da ste v hlev pripeljali novo kravo. Ima pa krive rogove in za to boste odgovarjali."

Ob vsem tem niso tako redke pripombe, da je izvršni svet kar

veliko naredil. Česa po vašem mnenju ni mogoče prezreti?

V prvi vrsti investicije na področju šolstva. Naj naštejem: italijanska gimnazija, piranska osnovna šola, športni dom v Luciji, slovenska gimnazija v Piranu, zdaj pripravljamo vse potrebno za izgradnjo italijanske osnovne šole v Piranu in telovadnice v Sečovljah. Drugo, kar je trajnega veka, je dejstvo, da se nismo samo razglasili za zeleno občino, pač pa smo marsikaj naredili, da bi to res bili. Sem sodi ureditev čistilne naprave v piranskem ožjem mestnem jedru, ne nazadnje pa tudi ureditev naprav in deponije za odpadke, vidim, je motila naša dosledna bitka proti črnim gradnjam in zavarovanje prostega turističnega prostora, ki je pogoj za turistični razvoj. Upam, da bodo naši nasledniki nadaljevali v tej smeri, sicer bomo v nekaj letih postali predmestje Kopra in izgubljeni za turizem. Glede vzgoje in izobraževanja naj še povem, da je v tem času uspelo urediti in tudi vsebinsko razširiti raven njihovega delovanja za ustanovitev visoke prometne šole in nastajanje visoke hotelirske šole smo tudi dali svoj delež. Čeprav ni tako vidno, je terjalo veliko dela tudi naše sodelovanje pri prehodu turističnega gospodarstva na nove temelje.

Izvršnemu svetu nekateri očita jo samovoljo, med drugim, da je nenamerno gospodaril z denar-

jem od prodaje stanovanj.

Po sklepu skupščine decembra 1992 je izvršni svet začasno uporabil del sredstev od prodanih stanovanj za izgradnjo šol. Ko je s prodajo občinskega premoženja pridobil sredstva za graditev šol, je vrnil ves denar za graditev stanovanj. Tudi tega ni počel samovoljno, temveč po sklepu občinske skupščine. Tako kot je sklenila skupščina, smov Piranu nekaj gostinskih in trgovskih lokalov, v katerih so zaposleni zasebniki in člani njihovih družin, prodali na javni dražbi, v skoraj vseh primerih našim občanom. To je takrat vzbudilo nemalo negotovanja in podtikanj. Zdaj pa večina spoznava, da je bilo to pametno in koristno. Naj spomnim, da ti lokali kot privatna lastnina ne morejo biti naprej prodani, ker bi bila lahko sprememba lastnine v škodo občine.

Kako se osebno počutite v tem očitnem spopadu za oblast na plečih izvršnega sveta, ki traja že polna tri leta?

Zal mi je vseh trenutkov, ki sem jih moral prebiti za odbijanje neumnosti, saj bi ta čas lahko uporabil veliko bolj koristno. Brez takih "športnih igrice", podtikanj, sumničenj in natolcevanj, bi v izvršnem svetu lahko naredili še mnogo več vsej občini v prid.

Gustav Guzej

ŽIVLJENJE POSVEČENO ŽIVLJENJU MORJA

Po gimnazijski maturi v Mariboru in študiju biologije na ljubljanski univerzi si je leta 1940 z doktorsko dizertacijo "Prispevek k sistemu in morfologiji jadranskih vrst družine giric" utrl pot skozi velika vrata znanstvenega preučevanja morja in življenja v njem. Na oceanografskem inštitutu v Splitu, po vojni na oceanografskih zavodih v Neaplju in Messini ter na morskimi bioloških postajah v Kielu, Bremenhavnu in Listu, je specializiral morskou ribištvo. Leta 1948. je bil najprej izredni, nato pa redni profesor na ljubljanski univerzi za primerjalno anatomijo vretenčarjev, biologijo strunarjev in biologijo morja.

Posebno poglavje znanstvene poti dr. Miroslava Zeia se je začelo leta 1962, ko je kot izvedenec in direktor tehnične pomoči OZN vodil projekt za Gano, nato za Tunis in za zahodno-afriško regijo od Maroka do Zaira. Polnih trinajst let je uvažal sodobne metode ribištva in izkoriščanja morskoga bogastva v afriških deželah. Številni prijatelji, predvsem pa razvoj ribištva kot gospodarske panoge v teh deželah, so neizbrisno ohranili spomin na plodnega posredovalca znanstvene in praktične misli o gospodarjenju in izkoriščanju morskoga bogastva.

Leta 1975. je bil, kot predstojnik morske biološke postaje v Portorožu, sicer upokojen, še vedno pa je desetletja in več kot redni profesor predaval na ljubljanski univerzi ihtologijo, ribiško biologijo in biologijo morja. V vmesnem času je honorarno opravljal še številne druge znanstvene dolžnosti. Tako je bil nekaj časa honorarni direktor inštituta za morskou biologijo v Rovinju, direktor mednarodnega tečaja iz oceanografije in morske biologije za Bližnji vzhod v Carigradu ter opravljal številne druge dolžnosti. Kot občasnega predavatelja so ga pozdravili na univerzah v Giessnu, Gradcu, Aleksandriji, Akri in Freetownu.

Dr. Miroslav Zei se je z zlatimi črkami vpisal tudi med znane domače in tuje avtorje strokovno in tudi poljudno-znanstveno napisanih številnih knjig. S svojimi stilistično izredno lepo predstavljenimi deli (Življenje našega Jadrana, Človek in ocean, Jadranske girice, Iz ribjega sveta, Morja bogati zakladi, Morski svet, Zoologija, Dvoživke in plazilci, Vretenčarji, Morski ribji trg, Jadranske ribe, Obrazi morja, Življenje v morju ind ruge) je tako kot nihče drugi pri nas poljudno predstavil morje in njegove življenjske

mikavnosti. Nekatera njegova dela so bila prevedena, številni njegovi strokovni sestavki pa so dobili pohvalne ocene v mnogih tujih znanstvenih publikacijah. Morda ga je prav raziskovanje morja in bratenje z njim ohranilo mladostnega. Še vedno je njegova strokovna beseda pogosta v revijah, v založbah pa imajo v pripravi še nekaj njegovih knjig. Številni prijatelji, sodelavci in strokovnjaki doma in v Evropi s spoštovanjem in hvaležnostjo čestitajo dr. Miroslavu Zeiu k nje-

govemu lepemu jubileju. Prisrčno se jim pridružuje tudi naše uredništvo.

Najlepša čestitka dr. Miroslavu Zeiu so na eni strani dosežki, ki so jih s pomočjo njegovega strokovnega znanja o morju razvili v mnogih deželah. Nič manj pa kar cela plejada strokovnjakov doma in drugod, ki jim je dr. Zei kot učitelj in mentor vzgojil ljubezen do veličastnosti in življenjskosti morja in njegovih živih organizmov.

Gustav Guzej

TEHNOTRON d.o.o.
Ukmarjeva 16. Portorož
tel./fax: 066 - 71 - 083

Najugodnejša ponudba obdelovalnih strojev za kovino

Sure First **CHEVALIER**®
LEADWELL MICHAELLIN

- CNC strožnice, obdelovalni centri
- CNC laserski rezkalni stroji
- Stroji za elektroerozijo
- Graverski stroji
- Brusilni stroji za ravno in profilno brušenje

Model 55N

PRODAJA
NA LEASING

Kdo bo odločal namesto nas ? Barometer meseca

Izredno pereča stanja na področju nedovoljenih posegov v prostor črnih gradenj v Sloveniji je bil vzrok, da je Državni zbor v aprilu 1993 sprejel Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o urejanju naselij in drugih posegih v prostor. Ta zakon pripada vrsti novosti, od katerih sta najpomembnejši:

1) Zakon predpisuje izredno ostre ukrepe proti investitorjem, projektantom, izvajalcem in drugim osebam, ki so po izidu tega zakona udeleženi pri nedovoljenem poseganju v prostor.

2) Lastnikom že zgrajenih črnih gradenj je zakon omogočil vložitev zahteve za odlog prisilne izvršbe in plačilo ustreznega depozita. Vse tako prijavljene črne gradnje so bile upoštevane v pripravi posebnega prostorskega akta - Prostorsko ureditvenih pogojev za sanacijo degradiranega prostora (PUP).

Ta akt na osnovi Navodil Ministrstva za okolje in prostor in drugih strokovnih meril črne gradnje razvršča na tiste, ki jih bo mogoče legalizirati in na tiste, ki jih ni mogoče legalizirati. Hkrati PUP določa način sanacije teh posegov v prostor in obseg potrebnega komunalnega opremljanja območij, kjer se nahajajo črne gradnje.

Ker je dragoceni prostor piranske občine še posebej obremenjen z nedovoljenimi posegi v prostor, je ta prostorski akt za našo občino izredno pomemben. Zato je občina Piran k izdelavi teh PUP še posebej zavzeto pristopila in kljub izredno obširnemu in zahtevnemu

delu, ki ga je bilo potrebno opraviti v kratkem času, uspela do zakonskega roka pripraviti usklajen predlog PUP za sanacijo degradiranega prostora občine Piran.

Po zakonu je skrajni rok za sprejem tega zakonskega akta 10. 7. 1994. S tem datumom se hkrati zaključuje obdobje moratorija, v katerem inšpekcijske službe niso smele izvajati rušitvenih postopkov za pripravljene črne gradnje.

Izvršni svet občine Piran je pravočasno predložil PUP v obravnavo in sprejem zborom skupščine občine Piran. Akt je bil uvrščen na dnevni red seje SO Piran sklicane za dan 7. 7. 1994. Žal pa je bila seja odpovedana zaradi predvidene nesklepnosti družbeno političnega zbora skupščine.

PUP za sanacijo degradiranega prostora se sprejemajo v vseh slovenskih občinah. V primeru, da občinske skupščine ne uspejo do 10. 7. 1994 akta obravnavati in sprejeti (zakon predvideva enofazni postopek), stori to vlada Republike Slovenije z uredbo. Kot vse kaže bo taka usoda doletela tudi PUP za sanacijo degradiranega prostora občine Piran in to kljub posebnemu pozivu občinskega Zavoda za urbanistično načrtovanje in urejanje prostora, s katerim se ta organ obrača na SO Piran in na politične stranke v občini. Kljub vsemu je seja odpadla. S takim ravnanjem dopuščamo, da o našem prostoru, največjem kapitalu piranske občine, odločajo drugi. Vse to pa se dogaja v času, ko se načelno strinjamo, da se je potrebno boriti proti centralizaciji.

Žare Lipušček

Avto moto društvo Pinko Tomažič Piran

ODDAJA V NAJEM

poslovne prostore v Strunjanu v avtokampu.

(Poslovna stavba AMD P. Tomažič Piran- souporaba stavbe)

Prostori so v pritličju (skupne izmere približno 100 m²) in so namenjeni za gostinski lokal.

Adaptacija se bo izvršila po že izdelanem načrtu.

Prostore bomo oddali ponudniku (ponudnikom), ki bo po naši presoji ponudil najbolj ustrezno varianto o samoudeležbi pri adaptaciji prostorov, višine najemnine in načina financiranja.

Pisne ponudbe sprejemamo do 15. 8. 1994 na naslov:

Avto moto društvo Pinko Tomažič,
Avtokamp Strunjan ,66320 Portorož,

z oznako " ponudba za najem poslovnih prostorov".

Ogled projekta je mogoč vsak delovni dan od 8 - 12 ure v recepciji Avtokampa Strunjan. Za dodatna pojasnila lahko pokličete na telefon : 066/ 78- 638.

Avto moto društvo Pinko Tomažič PIRAN

7. junija - POLITIČNI GENOCID

- Novi predsednik piranskih Liberalnih demokratov Sašo Šrnel je pokazal svoje voditeljske sposobnosti. Nekaterim članom izvršnega sveta je dal ultimatum: dvignite se s svojih občinskih ministrskih stolčkov ali pa boste ob 'težko' pridobljeno člansko legitimacijo stranke. Pri tem je prizadete po posebnem merilu razporedil na tiste, ki jim ne pušča nobene druge izbire, in druge, ki jim je prepustil svobodno odločitev in jih ni posebej imenoval. Za zdaj še ni znano, za kaj so se prizadeti odločili, ko so trgali liste marjetice: bom, ne bom, bom...

16. junija - ŠTIRI VASI NA POLITIČNI ŠAHOVNICI

- Igra okoli štirih vasi, nasilno povezanih v register bujske občine, se zakulisno nadaljuje. Bilo bi plemenito, če bi bilo gibalno teh igrac resnično želja pomagati od matične dežele odtrganim. Žal so ljudje v ozadju in v glavah nekaterih je le hotenje prislužiti si politične poene.

19. junija - VELIKA PARADA NA MORJU

- Ves portoroški zaliv je bil prizorišče letos največje parade belih ladij. Okoli 170 jadrnic je teknovalo na veliki regati Milje - Portorož - Milje. Portoroški jahtni klub bo organiziral še dve takšni množični regati. V začetku septembra od Tržiča do Portoroža in nazaj ter konec septembra iz Pirana do Lignana v Portorož in nazaj v Lignan.

19. junija - MIKAVNOST OBALE

- V obalnih mestih so se mudili veljaki krščanske demokracije. Baje jih ni privabilo samo turistično vzdušje, živo jih zanimajo politični pogledi in usmeritve ljudi tudi v naši občini.

25. junija - PRIJETNO IN VESELO

- Najprej v Avditoriju, nato pa v Strunjanu so se zaposleni Droge in njihovi prijatelji, poveselili ob 30- letnici ustanovitve podjetja. Udeleženci pravijo, da je bilo v Avditoriju lepo, v Strunjanu pa več kot prijetno.

25. junija - PORTOROŽ ODMAKNJEN OD LJUBLJANE

- Običajne dneve je moč priti iz Ljubljane v Portorož v pičlih dveh urah. Tega dne pa so iz prestolnice do morja potrebovali kar pet debelih ur. Kronisti so sramežljivo namigovali, da je bila zamašek cestinska postaja na avtocesti. Drugi pravijo, da ni nič manjši zamašek zagatna cesta proti morju do Pirana. Na vsak način se potovalni čas iz Ljubljane do Portorožane podaljšuje. Se tudi razmere med središčem in obrobjem države?

30. junija - TRIJE VELIKI 'P'

- Pokopališče, prostorsko ureditveni plan in proračun so tri najnujnejše zadeve, ki trkajo na vest članov piranske skupščine. Vse tri so neodložljive. Pod streho jih bodo spravili pred počitnicami le, če se tudi v prihodnje ne bodo 'prešpricali'.

30. junija - LASTNIKI IN NAJEMNIKI

- Občina je oddala 'Drogi' za 99 let površino sečoveljskih solin. Letno naj bi to navrglo 194.000 DM, delno v občinsko blagajno, delno v korist razvoja marikulture. Podobno najemniško podobo so podpisali tudi za uporabne površine Marine. Ta bo za to letno plačevala 230.000 DM, 55 odstotkov tega zneska bo Marina uporabila za vzdrževanje pristaniške infrastrukture, 103.000 DM pa bo šlo v občinski mošnjček.

Znanstvena misel iz Portoroža za izvoz

Izumi in metode bioenergetskega raziskovanja dr. Vladimira Griga predstavljene doma in v tujini

V posebnem oddelku "Primorska razstavlja" so vzbujale veliko pozornost različne naprave, izumi ter v različnih jezikih objavljena strokovna dela dr. Vladimira Griga, strokovnjaka za bioenergijo, ki deluje že dve leti v naši občini. Na razstavi so tudi praktično prikazali diagnosticiranje s pomočjo takoimenovanega bioenergo-stimulatorja, izuma pri nas delujočega znanstvenika.

Dr. Vladimir Grig je letos maja sodeloval v Londonu na mednarodni razstavi tehnoloških pripomočkov ter srečanju znanstvenikov z vsega sveta, ki se ukvarjajo z bioenergijo kot znanostjo in njeno vsestransko uporabnostjo.

Tudi v Kopru je dr. Greg predstavil svoje delo, Bioenergo-tehnologija, ki je vzbudila med znanstveniki v Londonu veliko zanimanja. Zadnji dve leti so šle v svet (prevedene so v številne druge svetovne jezike, predvsem v angleščino, ruščino) tudi njegova znana dela, kot so Bioenergetika, Bioenergodagnostika ter Bioenergoterapija. Znanstvenik je napisal 17 različnih obširnih del; zadnje štiri svoje strokovne publikacije je opremil s podatkom, da so izdane v Portorožu. Ker te njegove knjige uporabljajo kot učbenike na nekaterih univerzah, je s tem ime Portoroža predstavljeno raznolikemu krogu ljudi v tujini.

Obiskovalci "Primorska razstavlja" so razen zbirke del dr. Griga lahko spoznali tudi nekatere njegove izume, kot so

univerzalni bioenergostimulator, računalniško diagnosticiranje, poseben aparat za pridobivanje lokalne in acidne vode, posebno napravo za uravnoteženje biosistema. Vse te naprave so skonstruirane na temelju izkoriščanja bioenergije za uravnoteženje biosistema v življenjskih celicah. Bioenergostimulator 'Vita' učinkuje tako na bioenergijo človeka, živali in tudi rastlinskih celic. Več teh izumov je dr. Grig patentiral v različnih državah.

P.U.

Sejem Primorska razstavlja je po ocenah organizatorja obiskalo okoli 15.000 ljudi, še posebej obiskani pa so bile večerni glasbeni nastopi.

Dosti več kot znanstveni inštitut

V Kopru in na območju slovenske Istre je že dlje časa živa ideja, da bi ustanovili znanstveni inštitut za humanistiko in družboslovje. Potreba po njem je utemeljena v projektu "Kultura narodnostno mešanega ozemlja Slovenske Istre". Podpisali so ga medobčinski zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Piran, pokrajinski arhiv Koper, pomorski muzej Sergej Mašera Piran, osrednja knjižnica Srečka Vilharja Piran, Obalne galerije Piran, izvršni svet skupščine skupnosti obalnih občin, slovenske akademije znanosti in umetnosti, ljubljanska univerza in še posebej njena filozofska fakulteta. Ustanovitev takega inštituta je izrecno poudarjen tudi v načrtih za ustanovitev univerze na obali leta 1993. Eden izmed pobudnikov za to, dolgoročno izredno pomembno zamisel, je tudi dr. Duška Krnel - Umek. O tem pravi med drugim:

"Ustanovitev takega inštituta je lahko velikega pomena za vso republiko Slovenijo.

Zahodni del naše države je najbolj izpostavljen kulturnim, znanstvenim in nacionalnim vplivom. Zato slovenska Istra potrebuje tem razmeram ustrezno organizirano raziskovalno delo.

Preteklost tega območja je v okviru slovenskih humanističnih in družboslovnih ved pomanjkljivo raziskana. Ker je bila Primorska priključena k Sloveniji šele po drugi svetovni vojni, območje treh istrskih občin pa šele leta 1954., je bil razvoj tukajšnjih kulturnih ustanov, ki je bil že tako počasnejši kot gospodarski, povezan z dodatnimi kadrovske, organizacijske in prostorske težavami. Zadnja leta je sicer razvoj strok manjšal zaostanek, znanstveni inštitut pa bi pripomogel razvoju raziskovalne dejavnosti in s tem tudi odpravljanju zaostanka.

Inštitut naj bi se ukvarjal s posebnostmi obmorske in sredozemske lege celinske Istre. Preučevati bi moral premalo raziskana obdobja, ko je bilo to območje upravno in

kulturno odmaknjeno od srednje Slovenije. S temeljitimi raziskavami bi morali poseči v značilnosti sprememb, velika migracija prebivalstva in mešanje kulturnih elementov ter vprašanja, povezana z obmejno lego ter velikim pretokom ljudi, dobrin in idej. Poznavanje in gojenje lastne identitete sta v času velikih sprememb aktualni in lahko tudi izjemen znanstveni izziv. Ne nazadnje bo to tudi izredna možnost za navezovanje mednarodnih znanstvenih stikov in vključevanje v mednarodne projekte, kar so kulturne ustanove že do zdaj uspešno gojile."

Glede na izjemno velike naloge in tudi na dokaj izdelano pobudo ter razumevanje v osrednjih znanstvenih institucijah, bi bilo prav, da bi inštitut čimprej začel. Odlaganje bi ne pomenilo samo časovne izgube, temveč tudi odlaganje številnih za to območje in celotno Slovenijo življenjsko važnih vprašanj.

P.U.

TANTADRUJ zbira in komentira

- Predsednik Avstrije g. Klestil zaključuje obisk v Sloveniji. Danes sta bila s predsednikom Kučanom na Obali. (TV dnevnik ob 17h dne 2. 6. 94)

- Ob tej uri se je obisk v Piranu komaj pričel, močvirniki pa so že poročali v preteklem času.

- Janša za soočenje s Kučanom in tokrat tudi Dolancem. (SN 4. 6. 94)

- Kaj če bi se socialdemokrat Janša najprej soočil s komunistom Janšo, narodnjakom Janšo in vodjem desnice Janšo in se z 'njimi' pomenil, kaj sploh hoče?

- Vse slovenske ceste so mokre, razen na območju Kopra so suhe. (Radio Slovenija, 5. 6. 94)

- Ja pa na območju Izole in Pirana, skratka v vsej Slovenski Istri, so bile tudi suhe.

- Iz mestnega proračuna za prireditve ob 850-letnici, ne bo šel niti tolar. (Dnevnik, 9. 6. 94, predsednik IS Ljubljana M. Vidmar)

Jasno! Nelegalna oblast, nelegalni viri.

- Če ne bi bilo bratov Podobnik, najbrž tudi države Slovenije ne bi bilo več. (Izjava M. Vidmar TV Utrip, 18. 6. 94)

- Skrajni čas, da ju zamenjajo. Pa ne Podobnikova ampak Vidmarja in Strgarja.

- Izjava Črtomirja Špacapana, nekdanjega člana CK ZK, ni od včeraj, temveč gre za nadaljevanje neke politike. (Ivo Hvalica - Giovannino SN 22. 6. 94)

- Čudež se je zgodil. Hvalica tokrat ni omenil udobomafije.

- Slovenija bo čez nekaj let najuspešnejša država v vzhodni Evropi. To bo težje preprečiti kot uresničiti.

(Jože Mencinger, ekonomist, Dnevnik, 29. 6. 94)

- Bo že držalo, če doslej to ni uspelo preprečiti niti čudežnemu dečku Sachsu Hawardskemu, ki je dotolkel celo Rusijo. Vseeno me nekoliko skrbi, če ga bodo naši vrli predsedniki vlade, še naprej kot svetovalca vabili v goste.

- Zaprejo me, ker sem begosumna, begosumna sem, ker nisem slovenska državljanka, slovenskega državljanstva ne morem dobiti, ker sem zaprta ... (Kodričeva iz afere HIT Dnevnik, 23. 6. 94)

Pri nas sedaj dajemo državljanstvo samo še grofom, da jim potem lahko vračamo graščine.

- Gre za nasilje nekaj več kot 200 ljudi nad dvemi milijoni državljanov.

(Marjan Bauer, glavni urednik Slovenskih novic 23. 6. v sestanku Črni kal).

Če celo glavni urednik ne zna uporabljati dvojine, se jeziku slabo piše. (Ali pa piscu!)

- Peterle predlaga pravne obrede na našem zahodnem obmejnem območju. (Radio Koper, 6. 7.)

Med potomci krikskolegov (belogardistov in fašistov) ne bo težko doseči sprave. Saj se ve, vsega so krivi njihovi vojni sovražniki - komunisti, beri borci narodnoosvobodilne borbe.

NEL d.o.o.

SPECIALIZIRANA TRGOVINA Z ELEKTROINSTALACIJSKIM MATERIALOM

ELEKTRO STORITVE

GOSPODINJSKI APARATI
(rezervni deli)

TELEVIZORJI
Seleco, Goldstar

ELEKTRIČNO ORODJE
ISKRA, BLACK&DECKER
rezervni deli

TELEFONSKI APARATI
Iskra, Panasonic

Trgovina Lucija
Tel.: 066/70-900

Obiščite nas, smo nasproti Disconta DEGRO v Luciji

Življenje se ne začne z včerajšnjim dnem

(Dr. M. Scott Peck)

Vrtec Mornarček v Piranu

Enota Mornarček (7 oddelkov) - Enota Stari vrtec v Piranu (4 oddelki) - Enota Barčica v Portorožu (7 oddelkov). Za 327 otrok skrbi 23 vzgojiteljic in 12 varuhinj.

Ko odrastemo, nam spomin rad seže tja, kjer se življenje ni mudilo z včerajšnjim dnem. Dan je razigrano odpiral novega, igre so vzpodbujale ustvarjalnost in spoznanje. Naprej, samo naprej...! In vendar je že prehod v prvi razred osnovne šole mejniki, ko nam zastane korak. Nenadoma je drugače. Celotno odrasli postanejo drugačni. Takrat se prvič ozremo nazaj. V spomin, ko se življenje ni imelo časa muditi z včerajšnjim dnem. V vrtcu našega srca je otrok, ki je rasel nekoč, nekega dne, v nekem drugačnem vrtcu. V velikem zamahu ljubeznivosti smo naredili takšnega, kot je. Ne smemo si ga vzeti! Tako radovedno je življenje z otroci v vrtcu Mornarček v Piranu.

Na hribu pod mestnim obzidjem

S prelepim razgledom na mesto in na morje, so Pirančani 25. maja 1973 odprli nov vrtec. Vključevali so težavne otroke, ki so bili primanjkovali vzgojiteljic in ko vrtec ni mogel sprejeti vseh otrok, ki so čakali na sprejem, je vrtec že takrat pokazal sodoben program. Odprli so se v svet z letovanjem na Okroglem pri Kranju, v Gozdu Martuljk, v Ambrožu pod Krvavcem in na Rakitni. Medse so vabili otroške slovenske umetnike in se vključevali v Mednarodni mladinski ex tempore in tako je sodelovanje z Obalnimi galerijami že tradicionalno. Nepozaben je musical "MAČEK MURI", ki so ga šestletniki odigrali in odplesali leta 1985 ob otvoritvi enote BARČICA v Portorožu. Enota BARČICA je bila velika pridobitev za krajane (7 oddelkov), ki so stavbo zgradili s samopriskom.

Delovne organizacije MEHANOOTEHNIKA, DROGA, Hoteli BERNARDIN, letališče SEČOVLJE, MARINA, TERME, MESTNA KNJIŽNICA PIRAN, HORTIKULTURNO DRUŠTVO in OBALNE GALERIJE so bile

otrokom vedno pripravljene pokazati svoje delo. Stiki se ohranjajo naprej. Zaradi dvojezičnega okolja se otroci že leta uvajajo v italijanski jezik, uspešni so z angleščino in jezikovni delavnici College.

Individualnost otroka

S prihodom ravnateljice TANJE TOMIČ je delo v vrtcu dobilo še večje razsežnosti. Zadnji dve leti se bolj kot kdajkoli prej poudarja individualnost otroka, vzgoja je usmerjena k sožitju, strpnosti, medsebojnemu razumevanju, s še bolj poudarjenim pogledom na življenjsko okolje in varovanje okolja, na pridobivanje novih pojmov za malo enciklopedijo. Starši se aktivno vključujejo v "ODPRTA VRATA", praznovanja in izlete. Ravnateljica Tanja Tomič je povedala: "Tako so se starši množično vključevali v 'odprta vrata', ki smo jih organizirali, spremljali so otroke na izletih, vključevali so se v taborjenje, pomagali pri organizaciji in izvedbi prireditev v vrtcu ter zbirali in prinašali odpadni in naravni material. Ne uporabljamo umetnih materialov, tudi plastelina ne, zamenjujemo ga z glino. Najmlajši otroci imajo materiale na bazi čebeljega voska."

Sredi umetniškega življenja

Glina se je pod umetniškim vodstvom kiparja Zmaga Posega spreminjala v male umetnine, imeli so lutkovno delavnico z lutkovnim gledališčem Papilu, gledališko-glasbeno delavnico z igralcem Igorjem Somrakom in glasbenikom Andrejem Žibratom, ogled predstave KORENČKOV PALČEK v Ljubljani, slikanje v okviru EX-tempore in razstavo v hotelu Riviera, ogled pravljice "TRI MIŠKE" in drugo. Razigrali so se na jesenskem in spomladanskem taborjenju s taborniškima odredoma Piran in turistično agencijo MAONO, na kostanjčkovem pikniku za otroke in starše, ogledali so si soline in slovensko obalo iz barke. Imeli so plavalne tečaje, tečaje kotalkanja ter še in še dejavnosti v velikem slogu. Za nekatere otroke je bilo to tudi slovo. "Otroci gredo v šolo, gredo v svet! Še v juniju so bili v vrtcu, septembra postanejo šolarji. Starši postanejo zaskrbljeni, vsi govore otrokom, da so odrasli, nenadoma so veliki. Prišel se je rušiti njihov svet varnosti. To je tako, kot, da bi odrasli menjali službo. Premalo mislimo na senzi-

bilnost otroka, na njegovo potrebo po varnosti. S spremenjenim obnašanjem mu vzamemo košček otroštva," je rekla ravnateljica, ki je s prihodom v vrtec prinesla svežino in velik poudarek na medsebojnih odnosih. "Nismo se znali pogovarjati med seboj!" je omenila. "Morali smo dobiti pomoč od zunaj. Z komunikacijskimi treningi. Sedaj smo ubran kolektiv, ki je željan dodatnega izobraževanja. Šolnino za vzgojiteljice, ki se dodatno šolajo na višji in visoki šoli, plačuje občina, kar je redkost v Sloveniji. Smo tudi sredi dogajanja, ugledni v Sloveniji, ki ga v smislu sodobne šole izvaja MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO. Moto našega dela je, da otroci pridobijo vsa spoznanja, ki so jih zmožni sprejeti. Umetnost in ekologija v najširšem smislu. Izraziti samega sebe!" Kot, da bi se kolo malčkov vilo skozi iskrive vzgibe vzgojiteljic, realizirane v internih pustnih zabavah, domiselnih igrakah, skritih v doma narejenih lutkah, v igrivih vendar strokovno obdelanih programih, v samoiniciativi, ki jo podpira vodstvo vrtca in posebno še nova ravnateljica TANJA TOMIČ in zaradi vzgojiteljic samih, ki so si z ljubeznijo izbrale svoj poklic. Otroci so najlahtnejši material, ki ga oblikujejo njihove misli. In bile bi slabe vzgojiteljice, če bi jim otroci zgolj sledili. Da znajo izraziti samega sebe, je največje darilo, ki jim ga dajejo za popotnico. "Popotnico za v svet!"

Stene hotela v Fiesi krasijo risbe otrok iz vrtca MORNARČEK. Lepo uokvirjene in v veselje očem. Kasneje kdaj, se bo otrok, ki je narisan eno od njih, vrnil k njej. Prišel bo iskat samozavest, ki se je, od kar je odšel v svet, izgubila.

"Razvoj otrok ne spremljamo naprej," je povedala Tanja Tomič. "Tudi potem, ko otrok odide v prvi razred ne. Odvisno je od vzgojiteljice in učiteljice. Strokovne povezave ni."

"Škoda!" sem pomislila. "Zrna zlata se včasih izgubijo v pesku."

Z ravnateljico TANJO TOMIČ se je pogovarjala

Marinka Fritz - Kunc

Ojoj, dopust je tu

Ena od stvari, za katero je občan menda najbolj hvaležen mamični domovini, je vsekakor pravica do letnega dopusta. Običajno pa imajo ljudje vsakokrat isti problem: kam sploh oditi na dopust? Še najmanj tare to vprašanje tiste občane, ki zaradi skromnih dohodkov nimajo nobene izbire, ampak eno samo možnost, da namreč ostanejo lepo doma, namakajo noge v kadi in prelistavajo dnevne časopise, kjer piše o cenah hotelskih penzionov, pri čemer se tolažijo, da jim je prizanešeno z masnimi izdatki za dopust.

Največ skrbi okrog izbire letovišča imajo prav gotovo tisti, ki imajo prej preveč nego premalo denarja. Njihova težava je v tem, da so bili že skoraj povsod, kjer so turistične usluge prebitno drage, v poceni letovišča pa taki ljudje ne hodijo, kajti potem se nimajo pod milim nebom s čim pobahati pred sebi enakimi; prav v tem namreč tiči poglavitni vzrok, zakaj se petičnež odloči za drag dopust. Kasneje se rad pohvali, kje da je bil in koliko ga je to veljalo in je v svoji duhovni preproščini prepričan, da mu je s tem cena zelo poskočila.

V času letnih dopustov so še najbolj pripravna in poceni reč bližnji sorodniki. Tudi daljni utegnejo zelo koristiti, ali pa biti nadležni, kadar se oni prej domislijo vas kakor pa vi njih. Prav neverjetno je, koliko sorodnikov odkrije človek v tem času! Množijo se kot gobe po dežju. Če živite ob morju, potem jih utegneta imeti vsaj trikrat toliko, kot ste do tedaj mislili, da jih imate.

Mesec dni, predno se pojavijo na vratih, vam pišejo prirčno pismo in se opravičijo, da vam šele sedaj pišejo, ne vedoč, da je vam čisto vseeno, ako dobite njihovo pošto ali ne. Nekateri se čudijo, kako da jim nič ne pišete, četudi jim morda sploh nikoli niste pisali. In potem ljubeznivo povprašajo po zdravju in malce tudi po vremenu, nakar potožijo, da jim ni ravno dobro in da jim je zdravnik predpisal morsk

zrak. Včasih so tega dragocenega zraka potrebni otroci, ki so preboleli ošpice, ne glede na to, da so jih preboleli že prejšnjo jesen.

Nadaljni potek dogodkov je povsem odvisen od vaše bistrosti in iznajdljivosti. Če ste že po naravi malo nagnjeni k lažnivosti, potem se utegneta še nekako izmuzniti, sicer pa vam grozi nevarnost, da boste večino poletja preživeli tako, da se boste dan za dnem izogibali počitniški navlaki, ki je bo polno stanovanje, se mučili s še dvema družinskimi članoma na isti postelji (medtem ko bodo vaši sorodniki sladko spali na preostalih posteljah, saj je na dopustu človeku potrebno tudi zdravo spanje) in da boste porabili za nakupovanje hrane trikrat toliko časa, kot bi ga sicer. Isto seveda čaka vaše sorodnike, če ste le dovolj premeteni in se jih domislite prej nego in vas.

Pravijo, da so najcenejše počitnice pri sorodnikih na podeželju, kjer lahko kaj malega pomagata na kmetiji. Resno vas svarim pred tovrstnim dopustom, oziroma ga priporočam samo zelo krepkim osebam. Kmečki sorodniki namreč kaj radi vzamejo zares vašo obljubo, da jim boste pomagali pri opravljenih na polju in v hlevu, pa vas potem sleherno jutro neusmiljeno vržejo iz postelje ob prvem petelinjem petju, vam potisnejo v roke koso ali karsizebodi in potem je ni sile, ki bi vas rešila.

Nihče vam noče verjeti, da želite opraviti samo kakšno manjšo stvarčico, toliko da se pač razgibate in da nikakor ne želite iztisniti iz svojega nevajenega telesa poslednje kapljice moči zgolj zato, ker se jim zdite na moč pravšnji za oranje, klestenje drevja ali prenašanje polnih vreč pšenice. S takega dopusta se vrnete žuljavji, prepečeni od sonca, mlahavi in predvsem zelo potrebni dopusta. Če torej koprnite po blaženem brezdelju v hladni senci, se nikar ne podajajte na dopust na kmete.

Kako torej preživeti prijeten, poceni dopust? Odpovejte vse časopise, izključite televizor, posvetite se domu in družini, na vrata pa obesite listek: NE SPREJEMAMO OBISKOV DO PREKLICA!

Sonja Požar

PORTOROŽ od otroških stopinj do zrelosti

Prvi turisti so začeli prihajati v Portorož, ko se je izvedelo, da so v tem kraju odkrili zdravilno moč solinskega blata in solnice portoroških solin. To je bilo pred davnimi sto leti. Pravi razcvet je ta kraj doživel v letih 1969 - 1976, ko so tukaj zgradili vrsto novih nastanitvenih zmogljivosti in vrsto pomembnih infrastrukturnih objektov. Ljudje so se čudili, radovedno gledali, opazovali. Vsakdo je imel svoj komentar, kaj neki bo iz vsega tega nastalo? Buldožerji so se zarili v zeleno oazo, zrasla so velika poslopja, pravi portobeton, kot smo takrat radi rekli Portorožu. In vendar, čez nekaj let je vse ozeleleno. Portorož je postal za spoznanje bolj urejen, navidezno lepši, bogatejši za tisoče postelj.

Letovišče moderne dobe

Portorož je letovišče moderne dobe in v resnici zgodovinsko ni tako pomemben. Anali ga prvič omenjajo v 12. stoletju kot "San Lorenzo" (Sveti Lovrenc) v zvezi z benediktinskim samostanom in cerkvico Sv. Lovrenca. Pozneje se je za sedanji Portorož udomačilo ime "S. Maria delle Rose", ali na kratko PortoRose - Rožni zaliv. Ime Portorož - Portorose naj bi uporabljali šele od leta 1894. Kot omenjajo zgodovinski viri, se je leta 1202 v zaliv zatekel s svojimi ladjami pred silnim viharjem beneški dož Dandolo, ki je vodil križarsko vojno proti Trstu in dalmatinskim mestom. Ob tej priložnosti je obiskal tudi Piran, kjer so mu tržaški odposlanci predali Trst. Leta 1380 je iskal zavetje v Portorožu tudi beneški vrhovni admiral Carlo Zeno. V portoroškem zalivu je takrat krpal svoje ladje. Leta 1522 se je v Portorožu zadrževal cesar Konrad IV., ki je menda stanoval v benediktinskem samostanu. Tu je podpisal povelje, da se po smrti patriarha Bertolda, ozemlje oglejskih patriarhov podredi neposredno carski kroni. Sredi 15. stoletja je Janez Kapistran začel zidati samostan sv. Bernardina s cerkvijo, ki jo je Veliki svet mesta Piran poveril frančiškanom. Cerkev je bila posvečena sv. Bernardinu leta 1430. Kapistran je med drugim zbiral križarje za Beograd, kjer je tudi umrl. Ostanke bernardinske cerkvice so še vidni danes.

Tale zgodovinski posnetek prikazuje Portorož kot klimatski kopališki in zdraviliški obmorski kraj. Lepo urejeni parki so že od nekdaj bili prava posebnost. Kdo si ne bi želel tako idiličnega počitniškega kraja? Na izlet z mini tramvajem, po morju z jadrnico ali parnikom. Nobene avtoceste, nobenega hrupa. Vse je bilo tako kot je hotela narava.

Velik umetni ogenj

Portorož omenjajo tudi v zvezi z nekim praznikom, ki so ga slavili v Istri leta 1869. Takrat so pripravili v portoroškem zalivu tekmovanje z jadrnicami in čolni.

Posebna atrakcija je bil velik umetni ogenj. Tekmovanja z jadrnicami in čolni so se takrat udeležili ljudje iz okoliških istrskih mest in vasi, praznovanju pa je prisostvoval tudi takratni beneški admiral Francesco Morosini s sto galejami.

Med prvimi pomembnejšimi zgradbami je bila vila Vesna (1830). Tam kjer stoji danes že nekoliko zapuščen Palace hotel, je ob koncu minulega stoletja družba Piranskih solarn zgradila majhno kemično tovarno.

Zdravilišče - turizem

Zametki zdraviliškega turizma v Portorožu segajo v začetek 19. stoletja, ko je bila v ta namen zgrajena "Villa San Lorenzo". Leta 1879 je piranski zdravnik G. Lugnano začel zdraviti revmatske bolezni v bližnjih sečovljskih in lucijskih solinah.

Pri predelovanju soli so odkrili zdravilno moč slanice in leta 1894 ustanovili Zdraviliški zavod - Stabilimento balneare. Zdravilišče in kopališče je nekaj časa delovalo tik ob morju nasproti današnjega Grand hotela Palace. Glas o

zdravilni moči portoroških blatnih kopeli se je hitro razširil in semkaj so začeli prihajati prvi zdraviliški gostje - resda sprva bogati cesarjevi podaniki.

Biser in pionir portoroškega turizma

Leta 1890 so ustanovili delniško družbo. V letih 1909 - 1911 je velika avstrijska pivovarniška firma iz Gradca zgradila Palace hotel, ki je že leta 1912 sprejemal goste. Ob tej, za takratne čase, veličastni stavbi dunajskega sloga, so začele rasti portoroške vile, prave lepote, v katerih so uživali takratni premožni ljudje. Že pred prvo svetovno vojno so zgradili tudi igralnico San Lorenzo, nekaj manjših hotelov in 100 vil. Uredili so tudi kopališče. Razkošni Palace so imenovali Kurhotel. Lahko sklepamo, da je Portorož tudi s tem hotelom začel svoje turistično poslanstvo zlasti kot zdraviliški kraj. Zgradba hotela Palace je bila ena najlepše dognanih arhitektonskih stvaritev takratnega časa, zlasti sprejemni del in kristalna dvorana, za sprejeme in koncerte.

Več lastnikov

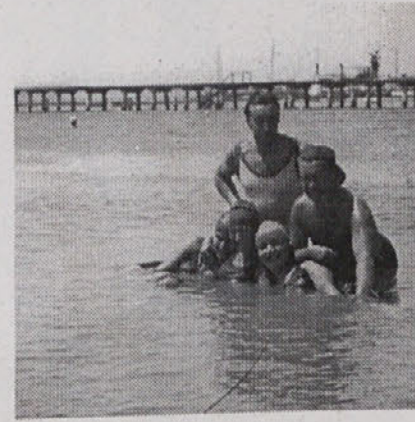
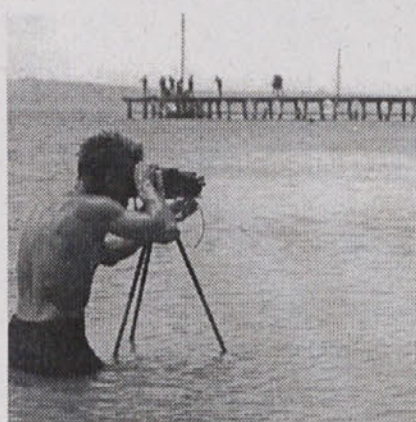
Po porazu Avstrije leta 1918, je odkupila hotel firma Kozulič iz Trsta, leta 1928, po hudi zimi, ko je v hotelu popokala celo centralna kurjava, je ta veličastna zgradba zopet dobila novega lastnika. Kupila ga je družina Weiss iz Trsta. Palace je služil svojemu namenu do druge svetovne vojne, ko je turizem zaradi znanih dogodkov skoraj v celoti zastal.

Prelomno leto

Šele leto 1950/51 lahko štejemo kot prelomno leto za nemoteno delovanje tega hotela in s tem tudi

portoroškega turizma. Takrat so uredili centralno kurjavo, električno napeljavo, postavili dvigala in uredili okolico. Tako že leta 1951 beležijo prvo pravo turistično sezono, čeprav je trajale le slabih 5 mesecev. Leta 1960 so dogradili četrto nadstropje, čez dve leti so obnovili terme. Od takrat dalje ni bilo večjih posegov, razen omembe vrednega bazena in nekaterih prizidkov. Z izselitvijo igralnice v Grand hotel Metropol, je Palace začel izgubljati italijanske goste. Kasnejši nesporazumi, melagomanski načrti za njegovo obnovo, nesodelovanje takratnih vodstev v THP in TOP, ki bi sicer lahko namenila nekaj denarja za obnovo hotela, je postavilo ta nekdanji biser na steber sramotnega neuglednega čakanja. Žal je zgradbo zob časa tako zdelal, da so jo morali leta 1988, najprej začasno, leta 1990 pa dokončno zapreti. Sedaj stoji v prelepem parku na ogled domači in tuji javnosti in čaka na zgodovinski trenutek kdaj se bo pojavil nov lastnik, ki bo zmožni veliko finančno naložbo (okoli 25 milijonov DEM) za njegovo novo preobleko. O tem pristojni ne vedo (ali nočejo) veliko povedati.

FRANC KRAJNC

naše morje

piše dr. M. Lei

Mednarodne morske vode in njihova eksploatacija

(nadaljevanje iz prejšnje številke)

Hiter razvoj izkoriščanja morskih virov je pripeljal obmorske, predvsem pa ribarstveno orientirane narode po drugi svetovni vojni do skupne pogajalne mize v okviru Združenih narodov. Šlo je za pravičnejšo razdelitev morskega prostora in pravičnejše izkoriščanje njegovih naravnih bogastev. Skoro tretjina vse svetovne ribje proizvodnje pripada danes Japonski, Rusiji in Kitajski, ki so vsaj tedaj(?) lovile vsevprek v morskem obalnem pasu, predvsem v tistih obmorskih deželah v razvoju, ki imajo bogate in celo najbogatejše ribje resurse, (Mavretanija, Senegalija, Angola), nekatere dežele indopacifične regije, pa vzhodne in zahodne obale Južne Amerike. Kljub bogatim obalnim ribolovnim področjem (širok bogat ribolovni šelf in vzgon bogatih globinskih morskih voda) so tedaj dežele v razvoju izkoriščale manj kot tretjino svojih potencialnih živih morskih virov (pomanjkanje finančnih virov, je znanstveno-tehničnih sredstev in dobre tehnologije, izurjenih kadrov itd.). Nasprotno pa je večina ribiško razvitih dežel lovila ribe v tujih vodah, zunaj svojih obalnih con.

Nova razdelitev morskega prostora

Take težavne ribolovne razmere dežel v razvoju in hkrati postavljanje gospodarsko ekskluzivne cone (ZNI) so nujno pripeljale do raznih oblik mednarodne kooperacije na področju morskega ribolova v obojestransko korist in tudi v interesu svetovnega ribolova.

Pojem ekskluzivne (izključne) gospodarske cone (angl. Exclusive Economic Zone = EEZ) in njegova realizacija nista nastala čez noč. Razvijala sta se in širila s konferenco na konferenco "Zakona o morskem pravu" pod okriljem ZN, imenovane UNCLOS (United Nations Conference of the Law of the Sea). Nova razdelitev morskega prostora določa mejo teritorialnega morja pod polno suverenostjo

obalne države na 12 milj od obale proti odprtemu morju. Pas nadaljnjih 12 milj bi bila predvsem zaščitna cona pod carinsko kontrolo, itd. Zunanji pas - do 200 milj (po dogovoru) oddaljen od obalne črte (vprašljivo lahko postane samo otočje), je cona posebni gospodarskih interesov, to je že imenovana ekskluzivna gospodarska cona. Tu je obalna država popoln lastnik svojih virov - svobodni pa so plovba, preletanje, polaganje kablov, itd. Spor, ki je nastajal pri formuliranju temeljne konvencije o morskem pravu, zadeva predvsem cono posebnih gospodarskih interesov. Gre predvsem za stališče, da je v tej coni tudi znanstveno raziskovanje pod suverenostjo obalne države. Tako bi se lahko izničila stara (dosedanja) raziskovanja, če ne bi bilo nadaljevanja te aktivnosti, za katere dežela v razvoju ne bi mogla ali pa ne bi imela interesa nadaljevati. Prav v obalnem pasu, to je nad šelfom (200 m globine) in nadaljnjem spustu do 1000-2000 m globoko se dogajajo najpomembnejši oceanski fenomeni (torej glavno v coni EEZ), glavno področje planktonskega razvoja, dristišče rib, preko 90 % vsega ribjega fonda. Medtem ko imajo Američani svoje pomisleke predvsem s stališča svobode raziskovanja, imajo Japonci tehnične pomisleke in sicer, da je težavno ribolovki z vsemi današnjimi tehničnimi sredstvi natančno določiti globino 200 m (šelf), ki naj bi sovpadal s širino 200 miljskim pasom. Vse to pa še bolj silni obalno državo, ki ni sposobna nadaljevati relativnih raziskovanj morja pod svojo jurisdikcijo, da išče zadevno primerno kooperacijo z državami z bolj razvito znanostjo in tehniko.

Izključne ribolovne pravice

Problem ekskluzivnih ribolovnih pravic v coni posebnih gospodarskih interesov pa ne zadene samo dežel v razvoju, ki imajo bogata lovišča. V državah Zahodne Evrope so se in se še pojavljajo razprtije glede jurisdikcije omen-

jenih 200 milj obalnega morja, zlasti 'prelov' ali opustošenje ribjih zakladov, npr. pred leti prelov severnomorskega sleda (haringe) ali preintenziven lov polenovk in drugih pridnenih rib v severovzhodnem Atlantiku, ki so postali že klasičen primer 'neizčrpnih' morskih virov zadnjih stoletij pa so skoro usahnili preko noči. Tega seveda niso krive (morda le deloma) oceanske razmere in fluktuacije rib, pač pa človek s pretiranim ribolovom.

Problem lova rib v tem delu Atlantika se je zlasti zaostрил, ko so članice Evropske gospodarske skupnosti zahtevale skupno kontrolo in iskoriščanje ribjega fonda v svojih ribolovno ekskluzivnih conah zaradi racionalnega gospodarjenja svojih ribjih bogastev. Med prvimi se je uprla ribiško močna Velika Britanija, ki ji ni šlo v račun, da bi članice EGS lovile v vodah pod britansko jurisdikcijo. Najnovejši podoben primer je Norveška kot prava ribiška velesila.

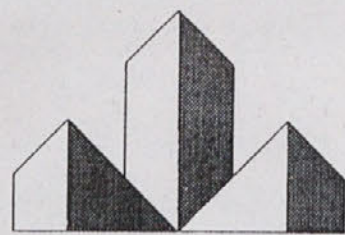
Kako intenziven ribolov v Jadranu?

Če ne bomo dosledni in postavljali racionalni ribolov na znanstvenih raziskavah in cenitvah naših ribjih fondov, se lahko zgodi, da bo trda predla tudi Jadranskemu morju. Italijanski ribolovni pritisk na Jadran je premočen, kar je bilo že dostikrat znanstveno potrjeno. Članice EGS imajo svoje posebne medsebojne dogovore o možnosti skupnega ribolova, kar je za ribolov na vzhodnem delu Jadrana in izrednega pomena v negativnem

smislu. Jadran in povprečno le 60 milj širok, zato seveda cona posebnih gospodarskih interesov ne more biti široka 200 milj. Logična meja po 'sredini' Jadrana ni bila sprejeta ali ratificirana niti z italijanske niti bivše jugoslovanske strani, tako je ostal srednji pas Jadrana 'svobodno' morje. Italiji to stanje ustreza, ker bi po bivšem ex-jugo predlogu, da štejemo vzhodno obalno črto od zunanjih otokov (ne obale-celine) ostalo Italiji dokaj manj morja, pa tudi sicer s svojim močnim ladjevjem lahko ribari danes daleč onkraj "idealne srednje" črte Jadrana. Poleg vsega tega pa lahko vse članice EGS dobijo dovoljenje od Italije, da sodelujejo v ribolovu na njeni 'polovici' Jadrana.

Koliko intenziven ribolov lahko prenese celoten Jadran, ni znano, spričo desetkrat močnejšega ribolovnega parka in tudi lova, ki ga ima Italija nasproti eksploataciji na vzhodni obali. Jadran na meji racionalnega izkoriščanja. Prelovljena zahodna polovica bo prav gotovo povzročila migracijo rib iz vzhodne polovice.

Iz teh razlogov so nujno potrebna medsebojna soglasja na izčrpnih oceanografsko-bioloških raziskovanjih. Vsi ti problemi zadevajo vse mejne države, bolj seveda Hrvaško in Italijo, pa tudi Slovenijo. Čeprav nima mnogo morja - zato pa ima riba rep in migrira brez mejnih dovoljenj. Tako so tudi glede izkoriščanja živih morskih virov potrebni dialogi med vsemi sosedi.

ŠIFRA

**PROMET
Z NEPREMIČNINAMI**

dipl. oec.
Ivan Konstantinović
Sončno nabrežje 14
66310 Izola
tel./fax. 066/63-211

STANOVANJA - HIŠE - PARCELE
POSLOVNI OBJEKTI - PROSTORI

PRODAJA - NAKUP - ZAMENJAVA

Naše okno v svet

V prvi polovici letošnjega leta v piranskem pristanišču na jamborih zastave devetnajstih držav

Pravijo, da je vsako pristanišče okno v svet obmorske dežele. Nekako samo po sebi razumljivo, da je za nas tako široko odprto okno koprsko pristanišče. Velike prekooceanke z različnih krajev sveta prislanjajo boke ob pomole koprškega pristanišča.

Čeprav nekako v senci svojega mogočnega brata, pa se tudi v piranskem pristanišču nič redkeje ne ustavljajo ladje s tujimi zastavami na jamborih. Gre seveda predvsem za jahte in druga plovila. Piransko pristanišče so zanje morska vrata v Slovenijo. V primerjavi z lanskim letom so se ta vrata odprla še bolj na stežaj, saj se je v prvih šestih mesecih letošnjega leta zasedrilo ob pristaniških navezih za dobrih 10 odstotkov več tujih plovil.

Skozi piranska morská mejna vrata je lani v prvih šestih mesecih prišlo in odšlo 5.489 različnih plovil pod tujo zastavo. V prvi polovici letošnjega leta pa so jih naštelih že 6.149.

Razumljivo je, da najpogosteje priplujejo v piransko obmejno pristanišče plovila pod italijansko zastavo. Lani jih je bilo 931, letos pa 1022. Ugodna lega piranskega pristanišča (je najbolj proti srednji Evropi z morjem zajezen del Sredozemlja) je privlačna za športne in turistične morjeplovce srednjeevropskih dežel. Pri tem prednjačijo Nemci, saj so v prvi polovici lanskega leta sprejeli kar 870 plovil pod nemško zastavo, letos pa 998. Na drugem mestu so ljubitelji morja iz Avstrije. Letos je priplulo 833, lani pa 743 jaht in

športnih čolnov iz Avstrije. Tuja plovila iz drugih držav so precej redkejši gosti piranskega pristanišča. Vendar pa se tu ustavljajo tudi morjeplovci iz Češke, Poljske, Velike Britanije, ZDA, Hrvaške, Norveške, Kanade, Švedske, Nizozemske, Gibraltarja, Madžarske, Paname, Cipra, Belgije, Malte, Ukrajine, Danske in Španije.

Še pred leti so bili dokaj pogosti morski popotniki s Hrvaško. Zadnji dve leti jih je vse manj. Bržkone je to odraz tudi tega, da izjemne razmere niso nič kaj ugodne za razvoj navičnega športa.

Piransko pristanišče je privlačno tudi zato, ker lahko po kopnem pripeljejo manjša plovila. V prvih šestih mesecih so jih prijavili piranski kapitaniji 117, 60 pa so jih tu dvignili iz morja in jih po kopnem odpeljali iz Slovenije.

Piranska obmorska vrata so zanimiva tudi za različna plovila z domačo registracijo. V seznamih piranske izpostave luške kapitanije s sedežem v Kopru je zdaj 2473 domačih plovil. Zadnja leta je tu prijavljenih več, saj so se nekateri poslovili od hrvaških pristanišč, kjer so imeli

plovila stalno zasedrana in se preselili v slovensko pristanišče. Ne nazadnje k temu spodbuja tudi davčna politika na Hrvaškem, nekoliko pa tudi negotovost. Treba pa je reči, da so naravni pogoji v istrskih in dalmatinskih pristaniščih precej ugodnejši. Res, da je dolga pot do njih, toda naravno okolje omogoča užitek polno plovbo, brž ko plovilo zapusti sidrišče.

M.G.

INVITA d.o.o.

Podjetje za promet z nepremičninami
Lucija, Obala 105, 66320 Portorož
Tel/Fax: 066/70-584

Prodajate, kupujete, oddajate ali najemate

**HIŠE - STANOVANJA
POSLOVNE PROSTORE
LOKALE - ZEMLJIŠČA ?**

Pokličite nas.

Uredimo tudi ustrezno dokumentacijo.

Adaptiramo hiše, poslovne prostore, stanovanja
INVITA d.o.o.

Vsak julijski konec tedna Za čisto morje od Ankarana do Pirana

Člani potapljaškega kluba Norik Sub iz Ljubljane so sprožili zanimivo pobudo. Skupine potapljačev naj bi julija vsak konec tedna preiskale in pobrale navlako z dna najbolj značilnih delov slovenskega morja od Ankarana do Pirana. Pobuda se je porodila med ljubitelji morja in bojevniki za čisto okolje iz notranjosti. Gotovo se ji bodo pridružili tudi potapljači in varstveniki okolja vseh treh obalnih občin in tudi od drugod.

Pod geslom "Očistimo morskó dno - za zdravo življenje prebivalcev morja" so se pobudniki javno obrnili na podjetja in posameznike. Nekaj podjetij je to akcijo že podprlo. Gotovo jim bodo sledila še druga, saj čisto morje ni le v interesu posameznikov, temveč vseh tistih, ki jim je privlačno čisto morje neobhodno za poslovno us-

pešnost (turizem, tudi ribištvo in še kaj). Ne nazadnje pa je čisto morje v interesu obmorskih prebivalcev in vseh, ki ob morski obali preživljajo vikende in svoj prosti čas.

Tu in tam ob slovenski obali sicer včasih, a bolj poredko, očistijo obalo. Posebno v zalivih in mandračih se v morju nabira veliko odvrženih stvari. Marsikaj naplavlja morje tudi od drugod, kakšne stalne skrbi pa ni. In to celo v bližini dobro obiskanih peščin. Prav zato bo ta akcija ljubiteljev morja in čistega okolja morda sprožila kontinuirano čiščenje morja in obale. To je krvavo potrebno, saj je v poletnem času skoraj vsak decimeter obale kopališče in čiščenje ne more biti omejeno samo na posamezne akcije.

P.R.

Izvršni svet Skupščine občine Piran v skladu s 13. členom zakona o lekarniški dejavnosti (Uradni list RS št. 9/92)

razpisuje JAVNI NATEČAJ

**za podelitev koncesije za opravljanje zasebne lekarniške dejavnosti
in pridobitev koncesije za območje Portoroža.**

Koncesijo bomo podelili za določen čas 5 let. Kandidati morajo izpolnjevati pogoje za prostore, kadre in opremo, določene za opravljanje lekarniške oziroma zdravstvene dejavnosti, predpisane v Zakonu o lekarniški dejavnosti (Uradni list RS št. 9/92) ter izvršilnih predpisih Ministrstva za zdravstvo Republike Slovenije.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema Sekretariat za upravne zadeve občine Piran, Tartinijev trg 2, Piran, 15 dni po objavi natečaja. Prijava mora biti zapečatená in s pripisom "javni razpis - lekarna".

Morebitne informacije lahko zainteresirani dobijo pri strokovni službi Sekretariata za upravne zadeve občine Piran, tudi po telefonu št. 066 / 746-223 ali 066 / 746-305.

Udeležence natečaja bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

Izvršni svet Skupščine občine Piran
Predsednik Andrej Grahor

Naše vzporednice

Naše vzporednice

Piran VEČ STO MILJONOV LET STARA ZNAMENITOST

- Vsak dan hodi mimo nje na stotine ljudi. Skoraj nihče ne ve, da je velika skalnata ploskev ostanek izpred nekaj sto milijonov let. Na površini so vidni okameneli ostanki davnih morskih mehkužcev. In kje je to? Sprehodite se po Piranu z odprtimi očmi. Razen te znamenitosti boste odkrili še marsikaj, česar ni v nobenem turističnem vodiču

ZGLEDI VLEČEJO BESEDE MIČEJO

- Po vzgledu večjih sester se je izcimil tudi takle mini-casino pred piranskim pomolom. Kaj pa vihar okoli igralnic? In predpisi? Ne sežejo do njega.

POZABLJENI NAPOLEON

- V Piranu na Puntji je imel mogočen spomenik. Žarel je v soju zvezdic, reflektorjev in velikih botrov. Zdaj naš 'sporni' Napoleon sčemi v mraku. Za zaprtimi vrati pa gnije nemalo skrivnosti.

Portorož

DROBNO, A ZANIMIVO

- Po več mesecih so končno pometli Grudnovo ulico. Čestitka za tak podvig. Še večja čestitka pa, če vam bo uspelo priti po stopnicah gor in dol.

TURIZEM IN INŠPEKCIJA

- Vidiš, zdaj je turizem res v polnem razcvetu. - Po čem sodiš? - Glej gradbišča, odlagališča. - A turisti? - Bodo še prišli.

In kaj ob tem počno inšpektorji? Popisujejo avtomobilne tablice. - In kaj še? - Nič drugega, ker ni nič vidnega.

PROMETNA UGANKA

- Pol sveta sem že obhodil, kaj takega pa še ne. - Kaj pa? - Piranski promet. - No ja, nekaj so že ukrenili! Saj res! Eno zapornico so večkrat strgali in odvrgli. - Kdaj se bo to zgodilo z glavno rampo?

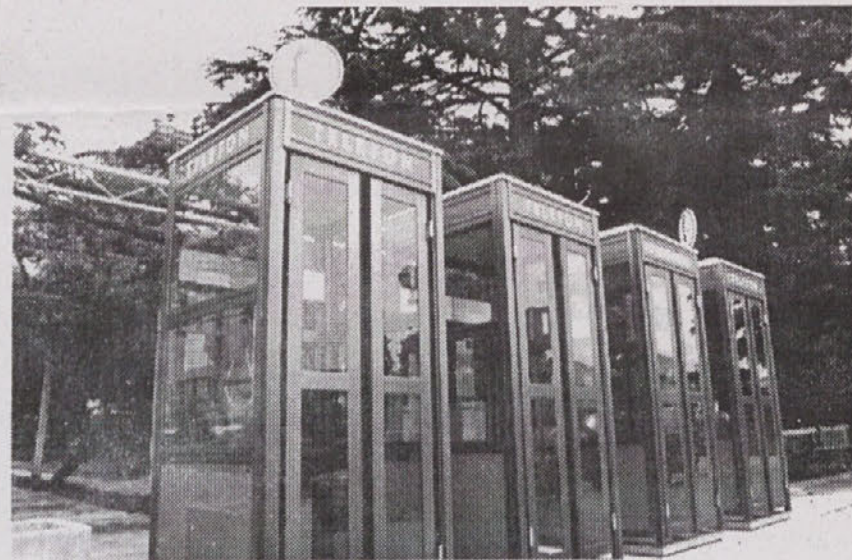
NOVI HOTEL METROPOL?

- Ne, le povsem nov, s precej velikim prizidkom hotelskemu poslopju zgrajen vhod v igralnico Casino. Kdo je več pridobil: igralnica ali arhitektonsko enotno urbano hotelsko pročelje, kot si si ga je zamislil pokojni arhitekt Edo Mihevc?

DVE PODOBI ISTE ZNAMENITOSTI

- Pročelje občinske palače se predstavlja v vsej arhitektonski znamenitosti. Zadnja stran istega poslopja z Zelenjavnega trga pa kaže skrajno spotakljivo zunanost. Spredaj 'ej', zadaj 'fej' pravijo burkeži. Sicer pa pogled z zadnje strani res ne moti obiskovalcev Tartinijevega trga.

SKRITI KLJUČI TELEFONIRANJA

- Telefonske celice sredi Portoroža. 'Impulz' iz Nove Gorice prodaja žetone, PTT prazni avtomate. Prodaja žetonov je skoraj poslovna skrivnost. Še posebej v večernih urah in ob nedeljah je sila zapleteno zvedeti, kje jih je mogoče kupiti.

HOTEL ISTR LOVI VSE REKORDE

- Že januarja naj bi preselili stanovalce iz vile Virginia v nekdanji hotel Istra, kjer so bili dotlej Droginini poslovni prostori. Preureditev poslopja se je iz zime zavlekla v poletje. In se bo v jesen in zimo. Hura, pa imamo spet 'spotakljiv' rekord.

splošna banka koper

Pasji koncerti

Glasbena kultura dobiva v naši piranski 'dolini Šentflorjanski' vse globljo vsebino. Koncerti, zborovska kultura, nastopi ansamblov. In tudi kričaška glasba. Pa naj bo tudi to, če je nekaterim všeč.

Nekaterih vrst koncertov pa ni mogoče prebaviti. To so pasji koncerti v strnjenih naseljih in tudi ob posameznih hišah.

Koncerti brez programa in brez napovedi. Zategli hov-hov se oglasi ponoči in v zgodnjih jutranjih urah. Pritegne mu pasji zbor v sosesčini. Kot da se bliža huda ura. Vse lepo in prav, da imamo radi štirinožne prijatelje. Toda za vraga, kdo lahko zahteva, da drugi prenašajo pasje bevskanje in to ob urah, ko je spanec najslajši? Pasji koncerti se vse bolj širijo. Mogoče bi se pasjerejci domenili za glasbeno vzgojo svojih ljubimcev?

M.P.

Naše vzporednice

Naše vzporednice

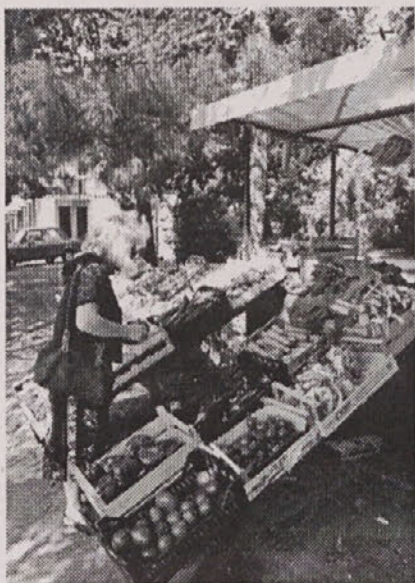
Lucija JOJ, KAM BI DEL?

-Poslopje železniške postaje nekdanje ozkotirne železnice vse bolj ogrožajo stanovanjski bloki. Menda je nejkova usoda že zapečaten. Preselili naj bi ga na drugo lokacijo, tu pa zgradili še en stanovanjski blok. Hudo-mušneži pravijo, da jo bodo dali na kolesa in prepeljali drugam. Kaj takega ni nemogoče, pametno pa najbrž ni.

OBLJUBLJENE TRŽNICE NI

- V Luciji si na različne načine pomagajo s prodajo sadja in zelenjave na odprti stojnici. Že dolgo je v načrtu ureditev prave tržnice. A kaj, ko je tako dolga pot od zamisli do uresničenja.

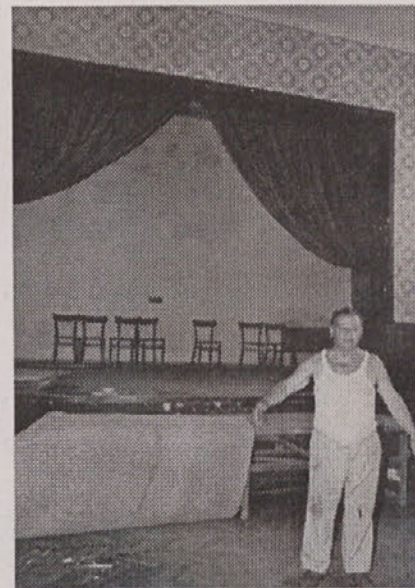
MUC NA SPREHODU

- Elegantno se je podal na vsakdanji sprehajalni pohod. Čeprav je trava vsa posušena, ni videti, da bi ga vročina kaj posebej zdelovala.

Nova vas KULTURNI DOM NEKULTURNO PROPADA

- Nekdaj ni bilo meseca, da ne bi bilo v kulturnem domu v Novi vasi veselo in prijetno. Zdaj se ob pomoči vseh krajanov zgrajeno poslopje seseda vase in zardeva od sramu, ker se nihče ne zmeni zanj. Streha pušča, stenska slikarija se kruši. Že dolgo pa ni bilo v njem prireditvev in zadovoljnih ljudi. Obljube občinskih veljakov čakajo že več kot tri leta, da bodo meso postale. Krajevna skupnost je in je ni, nikogar ni da bi dal pobudo za rešitev poslopja, na katerega so bili nekdanj prebivalci upravičeno ponosni, pravi vaščan Mario Peroša.

Padna ŠE DANES DOBRI PRIDE- LOVALCI

- V vaseh Sv. Peter, Nova vas in Padna so vedno sloveli kot pridelovalci najboljših povrtnin. Tudi zdaj od Sečovelj do Pirana marsikje s slastjo uživajo razne vrtnine z njiv teh višinskih vasi. Franc Pribac je pridelal čebulo, da bi jo skoraj lahko poslal na razstavo odličnih pridelkov. Skrbni kmetovalci pa nudijo tržišču marsikaj drugega.

URADNE OBJAVE

OBČINE PIRAN

Številka PU1 Piran, četrtek, 14. julija 1994 leto 1

VSEBINA
- O D R E D B A o ukrepih za preprečevanje, zatiranje in izkoreninjenje STEKLIN v občini Piran

Na podlagi 66., 67. in 68. člena Zakona o zdravstvenem varstvu živali (Uradni list SRS št. 37/ 85), Pravilnika o ukrepih za zatiranje in izkoreninjenje stekline pri živalih (Uradni list SFRJ št. 39/88 in Uredni list RS št. 37/ 92) in 252. člena statuta občine Piran (Uradne objave št. 12/ 78, 6/ 82, 4/ 86, 21/ 86, 24/ 92 in 6/ 93), izdaja Izvršni svet Skupščine občine Piran

O D R E D B O O UKREPIH ZA PREPREČEVANJE, ZATIRANJE IN IZKORENINJENJE STEKLIN V OBČINI PIRAN

1. člen
Območje občine Piran se proglašaja za ogroženo območje s steklino, zato se odreja kontumac psov in mačk.

2. člen
V času kontumaca morajo biti psi privezani in zaprti, kadar pa so zunaj bivališča, se morajo voditi na vrvi z nagobčnikom. Mačke morajo biti v času kontumaca zaprte, prav tako morajo biti zaprti psi, ki niso še stari 4 mesece.

3. člen
V času kontumaca ne smejo psi in mačke zapustiti območja občine. Ta odredba ne velja za rodovniške živali, ki se odpremljajo na razstavo ali v vzrejni pregled z dovoljenjem organizacije, ki mora žival pregledati in izdati potrdilo o zaščitem cepitju in potrdilo o preizkusu na steklino z negativnim izvidom. Določbe 2. in 3. člena te odredbe ne veljajo za pse organov za nožanje zadeve, carinske in reševalne službe ter vodiče slepih.

4. člen
Vsi psi, ki dopolnijo starost štiri mesece, morajo biti preventivno cepljeni proti steklini. Cepljenje opravi veterinarska organizacija na podlagi prijave posestnika psa. Imetnik je dolžan v osmih dneh prijavit nabavo živali veterinarski organizaciji, ki vodi register psov na stalnem prebivališču imetnika živali. Imetnik psa je dolžan v 3 dneh prijavit pogin, odtujitev, pobeg ter vsako drugo spremembo v zvezi z rejjo psov. Vsak pes mora nositi predpisano pasjo znamkico, ki jo prejme ob zadnjem cepitju. Znamkica služi za dokaz o prijavi in registraciji psa ter opravljenem cepitju proti steklini. Cepilne morajo biti tudi domače živali pred odhodom na pasjo.

5. člen
Lovske pse je dovoljeno uporabljati za lov, če so bili letno zaščitno cepljeni proti steklini in nosijo pasjo znamko in če so imunni proti steklini. Enak pogoj velja tudi za pastirske pse.

6. člen
Na območju občine je treba pokončati vse pse in mačke, katerih posestniki ne upoštevajo predpisane kontumaca. Člani lovskih organizacij in veterinarsko- higienska služba so dolžni pokončevati:
- neregistrirane in necepljene pse;
- pse brez pasje znamke;
- pse, ki niso privezani ali zunaj bivališča niso vodeni na vrvi z nagobčnikom;
- vse mačke, ki niso zaprte in pse do 4 mesece, ki niso zaprti. Lastnikom navedenih živali ne pripada odškodnina za pokončane živali.

7. člen
Lovske organizacije so dolžne na neposredno ogroženem območju pokončevati zveri in požmovke.

8. člen
Trupla pokončenih zveri in pižmovk morajo člani lovске organizacije takoj zapakirati v nepropusno (nylon) vrečo in jo z oznabo kraja in dneva odtrgala oziroma najde, takoj dostaviti najboljši veterinarski organizaciji skupaj s predpisanim obrazcem. Veterinarska organizacija poskbi za laboratorijski pregled možganov take živali, veterinarsko- higienska služba pa za neškodljivo odstranitev trupla.

9. člen
Odranje trupel psov, mačk, lisic, volkov in drugih dlakastih živali je dovoljeno le veterinarski organizaciji pod naslednjimi pogoji:
- oseba, ki odira trupla omenjenih živali mora biti zaščitno cepljena proti steklini, ne sme imeti poškodb na glavi, rokah, in mora biti usposobljena za to delo;
- na sebi mora imeti zaščitno obleko, rokavice, masko in obutev ter ustrezen pribor za jemanje materiala za laboratorijski pregled (skalpel, škarje, nož, dleto, kladivo, žago, steklenice za pakiranje in pošiljanje materiala) in dezinfekcijska sredstva;
- da spravi kožo v vrečo v poseben prostor, dokler se ne dobijo izvidi preiskave. Če je izvid pozitiven, oziroma, če je žival obolela, je treba vrečo skupaj s kožo uničiti. Če je izvid negativen, oziroma, če je žival zdrava, se sme koža dati v promet.

Naše vzporednice

Naše vzporednice

Sečovelje ZAGATE NA CESTI IN OB NJEJ

- Večkrat se skozi Dragonjo proti hrvaški meji zgostijo dolge kolone vozil. V soboto 2. julija je čakala kar štiri kilometre dolga kolona, da bodo lahko prešli na Hrvaško.

Tik ob meji pa prebivalcem nekaj hiš ves ta promet povzroča hude skrbi. Ropot vozil noč in dan, izpušni plini in še kaj jim para živce. Takih razmer ne bodo mogli dolgo trpeti. Kam naj gredo, ko so vendar tu doma?

MAJHNA, PRIVLAČNA VRATA V SVET

- Sečoveljsko letališče je te dni skoraj premajhno za številna turistična letala. Ko vstopiš v čakalnico in se odpro vrata na letališko stezo, je kot da so se odprla široka vrata v svet. Svet svojevrstnega življenja.

PRVI KUPI LETOŠNJE SOLI

- Nagrabili so jih v strunjanskih solinah. Priložnostno zaposleni dobijo 1.500 tolarjev za vsak kuhični meter 'pridelane' soli.

BUNGALOVI SO IN NISO -

Se še spomnite? Pred dobrimi desetimi leti je bilo veliko besedne vojne okoli bungalovov, ki jih je zgradil v Strunjanu 49 Ivo Mavec. Dobil je lokacijsko in gradbeno dovoljenje. Ko so že bili pod streho, se je razvnel vihar nasprotovanj različnih pogledov in tudi nevoščljivosti. Končno je ustavno sodišče dalo prav Ivo Mavcu. Po desetih letih so bungalovi še vedno tu, čepravi v ilegali, ker graditelj zanje ni dobil uporabnega dovoljenja. Do nesmisla zapletena zadeva. Zbirokratizirana in od nevoščljivosti razjedena. Kakšnih sto metrov ceste pa naleti na mine različnih nasprotovanj. Uradni mlini se za vse to ne zmenijo. Bungalovi so in bungalovov ni!

10. člen
Lovske organizacije morajo prijaviti veterinarski inšpekciji odstrel druge divjadi, ki se je nenavadno vedla in ravnati s truplom v smislu 8. člena te odredbe.

11. člen
Nadzorstvo nad izvajanjem te odredbe opravlja veterinarska inšpekcija.

12. člen
Kršitev določb te odredbe se kaznuje po zakonu o zdravstvenem varstvu živali (Uradni list SRS št. 37/85).

13. člen
Občani, sveti krajevnih skupnosti, enote civilne zaščite, inšpekcijske službe, lovske organizacije in organi za notranje zadeve so dolžni na svojem območju pri izvajanju določil te odredbe, posvetiti posebno pozornost odkrivanju necepljenih psov. Občani so dolžni o gibanju živali, navedenih v 6. členu te odredbe in drugih živali, ki se nenavadno vedejo, nemudoma obvestiti veterinarsko inšpekcijo.

14. člen
Ta odredba prične veljati naslednji dan po objavi v Uradnih objavah .

Štev.: 323-1/89-94
Datum: 28.6.1994

Predsednik IS
Andrej Grahor

Športni utrip

Prihodnost edinega drugoligaša s Primorske

Te dni, ko je osrednja pozornost vseh svetovnih medijev usmerjena tekočemu poročanju o dogajanjih na svetovnem prvenstvu v nogometu, so v piranskem nogometnem klubu 'Solinar' uspešno zaključili izredno sejo občnega zbora kluba. Botrovala mu je kopicca odprtih vprašanj, ki so edinega primorskega predstavnika v 2. slovenski nogometni ligi spremljale med tekmovalno sezono 1993/94. Čeprav so mnoga povsem identična vprašanjem, s katerimi se spopadajo tudi v drugih športnih klubih in društvih v naši občini, je imel Nogometni klub 'Solinar' Piran svojo posebnost.

Delovanje kluba je praktično potekalo brez ključnih ljudi v vodstvu kluba, to je brez predsednika in sekretarja. V tako okrnjeni zasedbi vodstva kluba so se zastavljala resna vprašanja o nadaljnjem obstoju in njegovi prihodnosti. To je postalo še zlasti aktualno v času, ko sta kandidata za prevzem ključnih funkcij, za predsednika g. Borut Valenčič ter za podpredsednika g. Robert Časar, klubu pismeno sporočila, da ostopata od kandidature.

Obsežne in neodložljive naloge v pripravah za tekmovalno sezono 1994/95 ter doseženi uspehi

ekip pravkar zaključenega prvenstva so zahtevali od skupine občanov - nogometnih entuziastov, ki svoj prosti čas preživljajo delovno na nogometnih igriščih, da se takoj lotijo razreševanja nastalih težav. Pri svojem delu so bili uspešni. Na izrednem občnem zboru so razrešili dosedanje vodstvo in izvolili novo. Za vršilca dolžnosti predsednika kluba je bil izvoljen g. Sašo Šraml, za vršilca dolžnosti sekretarja kluba, pa g. Sandi Sedjinoski. Novoizvoljena bosta naloge vršilcev dolžnosti opravljala do kadrovske izpopolnitve celotnega upravnega odbora kluba, ki bi ga izvolili na redni seji občnega zbora, ki bo jeseni. Upajmo, da bo ob novoizvoljenemu vodstvu za prihodnost piranskega nogometa imelo posluš tudi gospodarstvo, saj si brez njegove finančne pomoči ni mogoče zamišljati nadaljnega razvoja in uspehov. In to pomoč si Nogometni klub 'Solinar' Piran zasluži, saj se v prihodnjem letu pripravlja na praznovanje 70. obletnice obstoja. Zaželimo mu, da jo pričaka v čimbolj svečanem vzdušju in z uspehi, o katerih bomo ponosno govorili vsi. Naj-, naj-, naj-....

Franc Stupar

Rokometašice na poti stare slave

Reorganizacija slovenskih rokometnih lig je prinesla važno spremembo piranskemu rokometu. Pirančanke, ki so lani v beli skupini slovenske rokometne lige zasedle drugo mesto, bodo po mnogih letih nastopile v najvišji ligi. Predsednik kluba Franc Bergant nam je ob tem dejal, da čaka letos rokometnašice M. Degroja huda preizkušnja, veselji pa bi bili uvrstitve na končno osmo mesto, s čemer bi se izognili neprijetnega play outa.

Pirančanke so že doslej imele daleč največ gledalcev v ligi, v prihodnji sezoni lahko pričakujemo v lucijskih športni dvorani še veliko večji obisk. Pirančanom (sem lahko mirno prištevamo tudi Portorožane in Lucijčane) je rokometna igra v krvi in ob prihodu Belinke

Olimpije in Krima Electe, ljubljanskih ekip evropskega formata, Izole in Marcus Burje s Škofij, ekip, s katerima bodo Pirančanke bile boj za primorski primat, pa tudi drugih moštev, svojih punc (navijači jih kličejo ragazze) zagotov ne bodo pustili na cedilu.

Kot mnogi športni kolektivi tudi v piranskem rokometnem klubu bijejo hud boj s pomanjkanjem denarja. Niso prvi, ki se jezijo na nekatera bogata podjetja v občini, ki na vso moč podpirajo športnike iz drugih delov države, za domače se pa sploh ne zmenijo.

1. državna rokometna liga se bo pričela 24. septembra, nastopilo bo 12 ekip, Pirančanke v prvem krogu igrajo na gostovanju s starimi znankami iz Velenja.

ANDREJ ŽNIDARČIČ

VAŠKI - PA TUDI ŠPORTNI PRAZNIK

V Sv. Petru prirejajo vsako leto tradicionalni vaški praznik. To je priložnost, da pridejo skupaj znanci in prijatelji, pa tudi številni obiskovalci, ki želijo spoznati navade in življenje tega dela piranske občine. - Sestavni del tega programa so tudi športne igre. Letošnji praznik v Sv. Petru tudi glede tega ni bil izjema. Navzlic vročini so organizatorji dobro speljali med drugim tudi turnir v malem nogometu.

Prodirajo v mednarodno areno

Marljivi člani piranskega veslaškega kluba se vse širše uveljavljajo tudi na mednarodnih tekmovanjih. Zlasti pridni so pionirji in mladinci, ki so se uspešno predstavili na nedavni dvodnevni mednarodni regati na Vrbskem jezeru.

V kategoriji dvojnih dvojcev sta pionirja Aleš Lapajne in Mitja Panger priveslala v velikem finalu prvo mesto. Zelo dobra sta bila tudi pionirja enojca: Simon Opara je dosegel tretje mesto, Elvis Bradaš pa četrto mesto.

Tudi pionirke niso dosti zaostajale. Ana Kodarin ter Ilona Faturič sta v dvojnem dvojcu dosegli peto mesto.

Mlajši mladinci Tilen Gustinčič in Marko Panger sta v dvojnem dvojcu dosegla prvo mesto. V enojcu pa sta Kristjan Grizaničič in Aleksander Hrvatin zasedla četrta mesta.

Med mladinkami je v enojcu Nataša Žerjal dosegla prvo mesto, mladinki Iva Djukič ter Lea Sorgo pa tretje mesto.

S svojimi dosedanjimi tekmovalnimi rezultati si je več veslačev priborilo nastop v slovenski reprezentanci. Na šesteroboju v Italiji bosta v dvojnem dvojcu tekmovala mlajša mladinka Gustinčič in Panger, v enojcu bo nastopila mlajša mladinka Žerjal, v dvojnem dvojcu pa mlajši mladinki Djukič in Sorgo.

ŠAHISTI AKTIVNI TUDI ČEZ POLETJE

PIRAN Vsako drugo in vsako zadnjo soboto v mesecu z začetkom ob 18. uri potekajo v društvenih prostorih v Domu mladih v Piranu redni hitropotezni turnirji. Gre za turnirje odprtega tipa, to pa pomeni, da se jih lahko udeležijo vsi ljubitelji kraljevske igre.

Letošnjega 11. hitropoteznega turnirja, ki je bil odigran 25. junija, se je udeležilo 9 šahistov, članov ŠD Koper, ŠŠ Žusterna in ŠD Piran. Vrstni red je bil naslednji: 1. Žnidarčič (Piran) 14, 2. Veber (Žusterna) 13, 3. Uzelac (Pi) 9,5, 4. Kodrič (Žusterna) 8, 5. Horvatič (Koper) 7,5, 6. Šurbek 7, 7. Habjan 5,5, 8. Milunovič 4,5, 9. Pregarac 3 (vsi Piran).

V skupnem seštevku vodi Bojan Veber, Pirančan v vrstah kopskega prvoligaša Žusterna, ki je zbral 110 točk. Sledijo Žnidarčič 108, Milunovič 75,5, Kodrič 68, Treursl 66,6, Lukin 61,5, Pregarac 52,5 itd.

V konkurenci mladih vodi Pregarac pred Habjanom in Sirnikom, med veterani pa Uzelac pred Kekijem in Horvatičom.

Istra vas vabi

Vroči poletni dnevi nas skorajda silijo, da se ustavljamo ob obali in iščemo v morju hladila. Morda tudi zaradi tega se za mnoge končuje obmorski svet v krajih od Ankarana do Pirana. Nekaj kilometrov v notranjost Istre je za marsikoga pot v neznano. In vendar skrivajo naselja in pokrajina toliko zanimivosti, da je vsak veliko izgubil, če jih ni videl.

Morda se boste kakšen dan, ko ne bo posebej privlačno za kopanje, odločili za izlet proti Sečoveljski dolini in še više proti Šavrinskim obronkom. Za tako odločitev vam ne bo žal. V pomladnem času, poletne mesece, nič manj pa jeseni, so kraji severno od Dragonje tako polni privlačnosti, da vam bo še dolgo ostalo v spominu srečanje s pokrajino, svojevrstnimi naselji in v to istrsko zemljo globoko zakoreninjenimi ljudmi.

Ko vam želimo prav prijetno pot in čim več lepih doživetij, vam posredujemo nekaj podatkov za krajše ali daljše izlete v vedno privlačno zaledje slovenske Istre.

KORTE

POVABILO NA IZLET

Iz Portoroža se odpravimo proti Sečoveljam in reki Dragonji, meji med Slovenijo in Hrvaško. Od tod zavijemo levo v vasi Šavrinskega gričevja, ki skrivajo mnoge, mogoče malo poznane, vendar vredne zanimivosti.

Še preden pridemo v Sečovelje, v **SECI** je zanimiva cerkev sv. Jerneja, ki goduje 24. avgusta, dan, ko so v preteklosti solinarji zaključili sezonsko delo in se vračali domov. Od tod se nam pogled odpre na stare Sečoveljske soline z bazeni in porušeni solinarski hišami. Eno takih je piranski Pomorski muzej adaptiral in v njej uredil solinarski muzej. Do njega pridemo, če pri meji zavijemo ob reki Dragonji, desno na poti do tega muzeja se popeljemo mimo **SEČOVELJ**, kjer nas na griču pozdravlja cerkev sv. Martina. Nekoliko više je **KROG**, ki je že od nekdaj privabljal na izlete številne turiste, od koder so v miru opazovali sončni zahod in soline. Sicer pa je bil nekoč tu benediktinski samostan s cerkvico posvečeno sv. Onofriju.

Če se iz doline Dragonje povzpne na Šavrinsko gričevje, pridemo najprej v vas

KRKAVČE

SV. PETER.

O stari vasi pričajo arheološke najdbe iz okolice cerkvice sv. Duha pri pokopališču nad vasjo. Po cerkvi sv. Petra tudi ime vasi. Tu si lahko ogledamo še Tonino hišo. V spodnjih prostorih je rekonstruirana stara oljarna ali 'torkla', v zgornjem delu so kmečki bivalni prostori.

Od tod nas pot pelje mimo **NOVE VASI** z eno samo malo cerkvijo in lepim zvonikom, od koder je lep razgled po večjem delu Istre.

Nedaleč od tod je vas **PADNA**. Leži na griču, hiše so strnjeno pozidane, arhitektura istrska. Vas je prvotno ležala nekoliko vzhodneje in sicer blizu pokopališča, o čemer pričajo številne arheološke najdbe. Tu so bile v preteklosti tri cerkve, danes pa sta še dve: sv. Sabe na pokopališču in vaškega zavetnika sv. Blaža v vasi sami. Blizu je tudi galerija "Božidar Jakac" v kateri so stalno na ogled grafike in risbe tega našega znanega slikarja in grafika. V galeriji so na ogled tudi arheološke najdbe in nekateri etnološki predmeti.

Naslednja stara in zanimiva vas so **KRKAVČE**. Pri pokopališču je zanimiv kamen, spomenik iz 2. ali 1. stoletja p.n.št.. V jedru vasi je župnijska cerkev sv. nadangela Mihaela z zanimivimi oltarji, skulpturami in slikami iz 17. in 18. stoletja. Pred cerkvijo je naravna kamnita ploščad. Vsa vas je namreč zgrajena na 'živi' skali z izredno zanimivo arhitekturo.

Nedaleč od Krkavč leži **KOŠTABONA**, ki je tudi stara in zanimiva vas. Od nekdanjih šestih cerkev so danes še tri, sv. Andreja na pokopališču, blaženega Elija v vasi in sv. Kozma in Damijana ob vhodu v vas. Na tem kraju naj bi v preteklosti stalo svetišče poganske boginje Bone ali Vone od koder tudi ime vasi (Castrum Bonae).

Najviše ležeča vas pa je **POMIJAN**, od koder je lep razgled na Koper in ves Tržaški zaliv. Vas je znana po najštevilnejših arheoloških najdbah iz pazgodovine, predvsem pa iz rimske dobe. Tu je zanimiva cerkev sv. Jurija s posebnim zvonikom. Obiskovalci

kraja se tu lahko odpočijejo iz okrepčajo v domači gostilni.

Ena največjih in najnovejših vasi pa so **ŠMARJE**. Po svojem nastanku je sicer stara vas, vendar je bila med 2. svetovno vojno dvakrat požgana in tako zgrajena na novo. V spomin padlim med vojno je spomenik, delo našega kiparja Jožeta Pohlana. V kratkem sprehodu po šavrinskih vaseh Slovenske Istre velja omeniti še **KORTE**, ki so po svojem nastanku tudi ena starejših vasi. Vas je razdeljena na Doljno in Gornjo. V Gornji vasi je farna cerkev sv. Antona Puščavnika z baročnimi oltarji, kustosijo s staroslovansko pisavo glagolico iz leta 1468. Freske v cerkvi so iz leta 1939.

TONINA HIŠA

V okolici Kort leži več zanimivih zaselkov (Čedlje, Kaštelir, Medoš...).

Pokrajina Šavrinskega gričevja s številnimi vasmi na gričih je mikavna in prijetna v vsakem letnem času. Tu uspevajo vinska trta, oljke, sadno drevje in raznovrstna zelenjava. Zato ni čudno, da se je tukajšnje prebivalstvo že od nekdaj

ukvarjalo s kmetijstvom (poljedelstvo in živinoreja). Nekateri se s to panogo aktivno ukvarjajo še danes. Tudi številni običaji in cerkveni prazniki so se ohranili do današnjih dni, čeprav se praznujejo v nekoliko bolj skrčeni obliki. Prav tako so se ohranile tudi nekatere tipične istrske jedi: bobiči (mineštra z mlado koruzo), bakala (polenovka) s polento, razno pecivo (hroščole, fritle, pince)... seveda pa ne manjka dobre domače kapljice, predvsem malvazije.

V tem kratkem zapisu, dragi bralci, smo vam na kratko predstavili le nekatere zanimivejšje slovenske istrske vasi. Veliko več pa boste še sami odkrili ob obisku, ki vam ga toplo priporočamo.

ALBERTO PUCER

Utripov gastronomski vodnik

Posebnosti gastronomske ponudbe "Naša gostišča" Kuharski mojstri "Primorski menu"

O vinu, veselju in resnici

Letošnji avgust bo zopet v znamenju vina in veselja. Pred vrati je 40. ljubljanski mednarodni vinogradniško vinarski sejem, ki bo zaradi svoje tradicije, kakovostne predstavitve in ponudbe, tudi tokrat pritegnil številne obiskovalce. 45 mednarodnih strokovnjakov-ocenjevalcev je vzelo v precep okoli 1300 vzorcev vin. Visoko priznanje ŠAMPIONA je tokrat dobilo tudi slovensko vino in sicer LAŠKI RIZLING, pozna trgategv 92 iz mariborske vinske kleti.

Sejem bo odprt od ponedeljka, 29. avgusta do sobote, 3. septembra.

Cenjeno gostišče

V slovenski Istri je kar nekaj dobrih gostišč kamor gostje radi zahajajo. Eno takšnih je zagotovo tudi gostišče **Žekar v Seči pri Portorožu**, ki si je z dolgoletno tradicijo, kakovostno hrano in prijazno postrežbo pridobilo tudi kar lepo število stalnih gostov. Ponujajo morske ribe in druge dobrote istrske kuhinje.

Menu za jutri

Puran s fuži
Sezonska solata
Jabolko v srajčki
Kava

Rešitev nagradnega vprašanja v prejšnji številki:

Ime nekdanjega avstrijskega hotelirja po katerem se imenuje znana čokoladna torta je **Eduard Sacher**. Bil je lastnik Grand hotela Sacher na Dunaju. Umrli leta 1892.

NAGRADO, torto Sacher prejme **SNEŽANA SABLJAK Zg. Duplje**

VSEVEDOV KOTIČEK

Ali meniš, da bodo tudi letos zahajali k nam tako imenovani turisti-vrečarji? Že lani so jih bili polni parki in zelenice!

Nezadovoljen

Tudi če pridejo, ne bodo imeli kje prenočevati, saj so ostali turisti parke in zelenice spremenili v parkirišča.

Dosti slišim o vrhunskem turizmu, pa me zanima, kaj pravzaprav ta izraz pomeni: vrhunsko ponudbo ali vrhunske (bogate in zapravljive) turiste?

Neturist

Vrhunsko zmedo!

Z žalostjo ugotavljam, da se domači, slovenski turisti velikokrat obnašajo dosti bolj objestno kot tuji in da s svojim vedenjem včasih zelo motijo življenje domačinov. Zakaj je tako?

Nervozen

Če bi se smeli turisti v domačem kraju obnašati tako, kot se pri nas, bi bilo domačega turizma čez noč konec.

Če si res vseved, pa mi povej: se bo na slovenski politični sceni nadaljevalo z druženjem strank?

Firbec

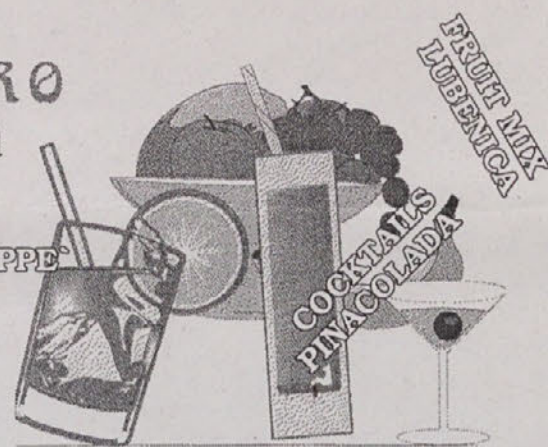
Ne bo se! Kako se bi pa poslanci kregali med seboj in si nagajali, če bo lepega dne spet ena sama stranka?

Sonja Požar

café
ALLEGRO
Piran

FRAPPE

09.00 - 23.00

Anketa

Kako ste zadovoljni z nami?

Dragi bralci!

Pred vami se je zvrstilo šest številka našega glasila. Z nekaterimi sestavki v njih ste bili bolj, z drugimi manj zadovoljni. Vaše pripombe, želje in predloge bi radi koristno povezali z našo uredniško politiko. Zato vas prosimo, da izpolnete anketna vprašanja in jih pošljete na naslov: PRIMORSKI UTRIP, Liminjanska 91, p. 66320 Portorož.

Ali poznate Primorski utrip?

da
ne
posamezne številke

Ali lahko tak časopis povezuje prebivalce našega območja?

da
ne
ne vem

So vam sestavki v Primorskem utripu ostali v trajnejšem spominu?

da
ne
delno

Navedite nekaj sestavkov, ki ste jih z zanimanjem prebrali:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Kaj bi v časopisu spremenili, da bi bolj ustrezal vašim potrebam in okusu:

.....
.....

Imate kakšne posebne predloge za oblikovanje uredniške politike in izhajanje časopisa:

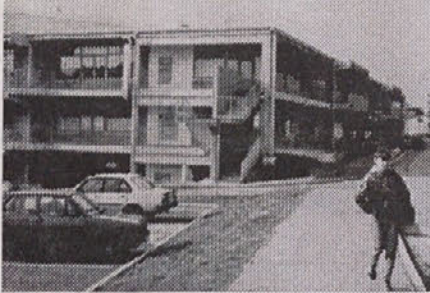
.....
.....

Prisrčna hvala za sodelovanje
vaš PRIMORSKI UTRIP

Zanimiva sejemska prireditev

INTERMARKET d.o.o. Portorož organizira od 26. do 28. avgusta 1994 v Športnem centru Lucija prodajno sejmsko prireditev - Vse za otroka. Sejem bo odprt od 11.00 do 22.00 ure.

S to prireditvijo želijo predvsem staršem olajšati nakupe šolskih potrebščin, zato so izbrali termin tik pred pričetkom novega šolskega leta. Prireditev ni namenjena le šolarjem, temveč vsem otrokom. Želijo privabiti kar največ slovenskih podjetij-uvzoznikov in obrtnikov, ki se bodo predstavila s svojo ponudbo na tem zanimivem sejmu. Kupovali boste lahko otroško konfekcijo in obutev, igrače, športne rekvizite, glasbila, kozmetiko, računalnike... Vsi izdelki bodo po zelo ugodnih cenah, nižjih od običajnih. Nekateri bodo nudili možnost obročnega plačila. Povabili so tudi turistične agencije, ki bodo predstavile svoje programe in možnost letovanja. Zagotavljajo tudi organizacijo prevozov na prireditev iz vseh krajev Slovenije. Ob vsem bo tudi obilo zabave. Na modnih revijah se bodo lahko predstavili otroci in njihovi starši kot manekeni in manekenke. Program bodo povezovali priznani voditelji in animatorji. Frizerka bo prikazala kakšne so najnovejše modne zapovedi pričesek naših najmlajših in kdor bo dovolj pogumen, se bo lahko prepustil njenim škarjam in glavniku. Na zunanjem delu sejmišča se bodo lahko otroci popeljali z vlakcem. Z otroško delavnico se bo predstavil VVZ Lucija. Otroci bodo lahko risali, kiparili, modelirali in na sploh ustvarjali. Kotalkarji z naše Obale, Hrvaške in Italije pripravljajo tekmovanje v kotalkanju. Slovenski, hrvaški in italijanski kolesarji z gorskimi kolesi obljublajo "giro" po Obali. Seveda niso pozabili na gostinsko ponudbo. Poleg obstoječe v lucijskem Športnem centru, se bo s svojo novo specialiteto predstavilo tudi znano gostišče BIVIJ.

Vstopnice bodo v predprodaji že teden dni pred pričetkom sejma.

Nataša Oblak

Tečaj programiranja

V osnovni šoli Cirila Kosmača v Piranu poteka v juliju tečaj programiranja v jeziku C ++. Namenjen je programerjem, učiteljem-računalničarjem in vsem, ki jih zanima programiranje. Sestavljen je iz dveh delov, začetnega in nadaljevalnega s poudarkom na objektnem programiranju. Predavatelj je Stanko Dolenski iz Kranja. V šoli, kjer imajo tudi opremljeno računalniško učilnico, bodo nadaljevali z organizacijo in izvajanjem raznovrstnih računalniških tečajev za učence, učitelje, starše, pa tudi za podjetja.

Za varnost v cestnem prometu

(FK) V AMD Pinko Tomažič Piran z zakrbljenostjo spremljajo dogajanja v cestnem prometu. Vsem voznikom priporočajo strpno vožnjo, še zlasti v glavni turistični sezoni, ko preobremenjenost spremljajo še huda vročina, utrujenost, nervoza. Stojan Troha, tajnik Avto moto društva Pinko Tomažič Piran nam je povedal, da je njihova glavna skrb oziroma osnovna naloga priprava kandidatov za dobre voznike motornih vozil A in B kategorije. Zato jim ni vseeno, če zvedo, da je bil udeleženec v prometni nezgodi kakšen njihov kandidat. Dogodek skrbno analizirajo in o tem sproti obveščajo inštruktorje. IO AMD Pinko Tomažič Piran je sklenil dodeliti Skladu Gimnazije Piran 100 tisoč SIT pod pogojem, da Gimnazija organizira kviz iz cestno prometnih predpisov. Nagradili bodo najboljše ekipe, nagrade pa grede v Sklad. O tem so že obvestili ravnateljico prof. Vojko Stular. Tam so pobudo z zadovoljstvom sprejeli in obljubili, da bodo izpeljali kviz takoj po poletnih počitnicah septembra ali oktobra. AMD pričakuje v tem oziru tudi določeno pomoč od Zavarovalne družbe Adriatic, da bi tudi skozi tako obliko delovanja lahko prispevali denar v Razvojni sklad Gimnazije Piran.

splošna banka koper

POLETNI URNIK V AGENCIJAH PORTOROŽ IN BERNARDIN

V poletnih mesecih
-od 13. junija do 24. septembra 1994-
bosta agenciji v Portorožu in Bernardinu
poslovali po novem urniku.

od ponedeljka do petka

8.30 - 12.00

17.00 - 19.00

sobota

8.30 - 12.00

splošna banka koper

ARCHITECTA
d.o.o./s.r.l.

Tartinijev trg 15, 66330 Piran
PZZA Tartini 15, 66330 Pirano
Tel.: 066/75-594, 75-982, fax.:066/74-562

LASTNIKI NEPREMIČNIN NA PRIMORSKEM

Naš nepremičninski oddelek vam pomaga prodajati vašo nepremičnino na območju južne Primorske.

Trije nepremičninski strokovnjaki vam zagotavljajo, da bo vaša nepremičnina čimprej našla novega lastnika tudi s pomočjo tedenskega oglaševanja v 5 časopisih v Sloveniji in oglasnih vitrin v središču Portoroža in Pirana. V računalniški evidenci imamo preko 250 potencialnih kupcev. Trenutno prodajamo preko 50 nepremičnin na območju južne Primorske.

Zato ne odlašajte! Oglasite se v našem nepremičninskem oddelku, ki ima 5-letne izkušnje pri prodaji nepremičnin, in lahko vašo nepremičnino v vsakem trenutku pokaže in predstavi kupcem.

V naši proviziji je vključena celovita storitev pri prodaji: kupoprodajne pogodbe, davčno svetovanje, cenitve, oglasi, ogledi, fotografije,...

URADNE URE od PO - PE od 8.- 15. ure in SRE od 8. - 17. ure (za naročene stranke tudi po dogovoru).

RENT - A - CAR

LELA
ORGANIZACIJSKE STORITVE

Marinko Babič
s.p. Lucija

Tel/Fax: 066/70-162, Mobilni: 0609/615-943

NUDIMO ŠE:

- * ORGANIZACIJSKE STORITVE
- * POSREDOVANJE PRI NAKUPU IN PRODAJI NEPREMIČNIN
- * UZDRŽEVANJE OBJEKTOV

primorski utrip

Ustanovitelj in izdajatelj

informa

Tržno komuniciranje in informiranje

Portorož, Liminjanska 91, Tel. & Fax.: 066/70-185

Opr. prig. št. 40-4/93 Rep. uprava za javne prihodke izpostava Piran / Franc Krajnc s.p.

ZR št.: 51400-620-63-05-1202111-6502/85 SB Koper, PE Piran

Glavni in odgovorni urednik: Gustav Guzej / Uredništvo: Vesna 16, Portorož, Tel.: 066/74-005

Casopisni svet: dr. Ljilj Jakomin (predsednik), dr. Mirana Malec, Stefano Lusa, Janez Deregi, Nino Spinelli

Elektronska obdelava in prelom: Graffiti Line Izola d.o.o. / Tisk: Tiskarna VEK Koper

List izhaja mesečno, cena za izvod 50 Sit.

Po mnenju Urada vlade za informiranje št. 4/3-12-889/93-23/288 je časnik Primorski utrip proizvod informativnega značaja iz 13. točke tar. št. 3 tarife prometnega davka, po kateri se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5%.